ЎзССР Давлат китоб палатаси

Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 86 (8. 284) ◆ 1993 йил 14 май, жума ◆ Нархи 5 сўм

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 13 май куни «Труд» рўзномасининг бош муҳаррири А. Потаповни қабул қилди.

Мамлакатимиз Президенти меҳмонга Ўзбекистондаги сиёсий вазият, иқтисодий ислоҳотлар ҳамда бозор муносабатларига ўтиш даврида аҳолини ижтимоий жиҳатдан муҳофаза қилиш борасида амалга оширилаётган тадбирлар хусусида сўзлаб берди.

Меҳмон самимий қабул учун миннатдорлик изҳор этди.

(ЎзА).

** Газетанинг шу сонига*

Муҳими—рақобатни вужудга келтириш

⊙ КЕЧА Тошкент молия институти ва Туркиянинг «Заман» газетаси ҳамкорлигидаги «Бозор иқтисодиёти ва унинг ривожланиш принциплари» мавзудаги биринчи халқаро симпозиумининг биринчи куни ниҳоясига етди. Унда Марказий Осиё давлатлари ҳамда Туркиядан келган давлат арбоблари, иқтисодчи олимлар ва Тошкент молия институтининг талабалари қатнашдилар.

Анжуманни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари М. Қорабоев кириш сўзи билан очди. Халқаро йиғин қатнашчиларини Туркиянинг Ўзбекистондаги Буюк элчиси В. Чўтур, «Заман» газетасининг бош директори Н. Тўсун қутладилар.

Анжуманда сўзга чиққанлар республикамиз бозор муносабатларига ўтаётган бир пайтда бундай симпозиумнинг ўтиши айни муддао эканлигини таъкидлашди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг етакчи маслаҳатчиси, иқтисод фанлари доктори, профессор Р. Каримов «Бозор воситасида иқтисодни модернизациялаш илмий дастури»ни изоҳлаб берди. Бозор иқтисодиётига ўтишда ички рақобатни кучайтириш керак, — деб таъкидлади у. — Ҳозир республикамиздаги корхоналар рақобатда ишлашни хоҳлашмаяпти. Чунки бу корхоналар халқ истеъмол буюмлари ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқаришда якка ҳокимдир. Шунинг учун бу маҳсулотларни ишлаб чиқарадиган бошқа корхоналарни вужудга келтириб, уларни рақобатга чақиришимиз керак бўлади. Шундагина биз арзон ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга эришамиз.

Туркия жумҳурияти Бош вазирлиги қошидаги хазина (бюджет) ва ташқи савдо кенгашининг етакчи мутахассиси Меҳмет Жавли эса «Эркин бозор иқтисодида хусусий секторни шакллантириш тарғиботи» мавзуида маъруза қилди. У мамлакат иқтисодини ривожлантиришда хусусий сектор катта аҳамиятга эга бўлганлиги ҳақида гапирди. Хусусий секторларга давлат томонидан кам солиқ солиш билан бунга эришилди, — деди у. Шунингдек у, ҳозирги кунда мамлакатда бу борада қандай ишлар амалга оширилаётганлиги ҳақида ҳам қисқача маълумот берди.

Ундан кейин симпозиум қатнашчилари орасида савол-жавоб, баҳс, мунозара бошланиб кетди. «Туркияда истеъмолчилардан солиқ олинадими?», «Туркия бозор иқтисодиётига ўтаётганда бошқа мамлакатлардан андоза олганми?», «Туркия пули қачон жорий қилинган?» деган ва бошқа саволлар шулар жумласидандир. Шунингдек анжуман қатнашчиларидан бири «Туркияда неча ёшдан меҳнат нафақасига чиқади?» деган саволига шундай жавобни олди: мамлакатда ишчилар 5 минг иш кунини ишлагандан кейин бурунги иш ҳақининг 70 фоизигача пул олиш ҳуқуқига эга. Хизматчилар эса, эркаклар 25 йил, аёллар 20 йил ишлаб, неча ёшга борганидан қатъи назар меҳнат нафақасига чиқишади.

Тушдан кейин Туркия Конституция судининг аъзоси, профессор, доктор Сажид Адали, Қирғизистон Республикаси Президентининг иқтисод бўйича маслаҳатчиси, академик Т. Қўйчиев, Ўзбекистон Республикаси статистика ва тахминлаш давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари, Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг академиги, профессор П. Носиров ва бошқаларнинг қилган маърузалари анжуман қатнашчиларида катта таассурот қолдирди.

Бугун анжуман ўз ишини давом эттирди.

Ғулом ЮСУПОВ.

МАЛИКА АННАНИНГ ТАШРИФИ

1993 йил 10 июлдан 20 июлгача Буюк Британия қироличаси Елизавета II нинг қизи Малика Анна зоти олиялари қироллик ҳарбий-денгиз кучлари қўмондони Тимоти Лоренс ҳамроҳлигида Мўғулистон, Қозоғистон ва Ўзбекистонда сафарда бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги матбуот хизмати

** Қурилиш майдонларида*

БИР ЙЎЛА ТЎРТТА БИНО

ПАРКЕНТ бозори ёнгинасида қад кўтарган турар жой даҳасида кўплаб 9 қаватли турар жой бинолари қад кўтармоқда. Улар асосан янги туркумдаги бинолар бўлиб ташқи кўриниши ҳам ўзгача. Уларнинг яна бир қулайлиги бетонлар тезкорлик билан йиғилади, ҳар бир хона пардозсиз тайёр ҳолатда заводдан олиб келинади. Ҳозир даҳада шундай бинолардан 4 таси бунёд этилмоқда. Улардан биттасида эса шу кунларда пайванд ишлари ниҳоясига етди. Қолган учта бинони ер остки қисми қурилмоқда.

— Ушбу хоналарда яшовчилар учун анчагина қулайликлар ҳам мавжуд, — дейди қурилиш етакчиси Тошпўлат Норқулов, — бино деворлари товуш ўтказмайди. Керамзит бетонлар хоналарни ёзда қаттиқ иссиқдан, қишда эса совуқдан асрайди. Даҳада қурилиш-йиғиш ишларини 3-қурилиш комбинатига қарашли тайёр ҳажмдаги уйларни қуриш бошқармаси қурувчилари олиб боришмоқда. Бинолар лойиҳаси «Тошгипрогор» лойиҳалаш институтида тайёрланган. Тўртала бино қуриб битказилгач бу ерда 360 хонадон уй гўйларини ўтказади. Турар жой биноси 2. 3. 4 хоналардан иборат.

Холмат МИРЗАКАРИМОВ.

СУРАТЛАРДА: қурилиш етакчиси Тошпўлат Норқулов ва геодезиячи Евгений Мешчряков иш устида; тайёр бинонинг олд томондан кўриниши.

Муаллиф суратлари.

ИЖОДИЙ ЖАМОА ТАДБИРЛАРИ

МАЪЛУМКИ, Ўзбекистон Халқ академияси фан, техника, маданият, маданий мерос, урф-одатлар ва анъаналар бўйича ўз билими ва истеъдоди билан эл орасида обрў қозонган таниқли ижодкорлар ва ҳунармандлардан иборат назариячи ва амалиётчилар уюшмасидир. Академиянинг ташкил этилганига унчалик кўп вақт бўлгани йўқ. Бироқ, ана шу қисқа муддат ичида бу ижодий жамоа катта тадбирларни амалга оширди.

Академиянинг куни кеча бўлиб ўтган умумий мажлисида ана шу ҳақда сўз юритилди. Академия президенти Турсунбой Рашидов ўз маърузасида жамоанинг илмий, ижодий ва амалий фаолияти тобора кенгайиб бораётганлигини алоҳида таъкидлади.

Академиянинг Фарғона, Наманган, Андижон, Янгийўл, Олмалиқ ва Қорақалпоғистонда бўлимларини ташкил этиш, бу ерларда фан-техника тараққиёти билан ишлаб чиқариш ўртасидаги муносабатларни яхшилаш, халқ орасида етишиб чиққан ихтирочилар ва ҳунармандларни уюшмага жалб этиш борасида режалар белгиланди.

Музокараларда сўзга чиққан бўлим раҳбарлари Н. Мажидов, Ш. Бобохонов, С. Жалил, Т. Миркомилов ва бошқалар Халқ академиясининг Ўзбекистон фани ва маданияти ҳамда ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришда тутган ўрни ҳақида гапиришди. Таниқли олим Э.Қосимов ўзбек миллий таоми сумалакнинг узоқ муддат консерва ҳолида сақлаш технологиясини ишлаб чиққанлиги, шифобахш таом сифатида уни йилбўйи тановул қилиш имконияти яратилганлиги ҳақида сўзлади. Бу янгилик кўпчилик томонидан қизиқиш билан кутиб олинди.

Иззат АҲМЕДОВ.

Ҳурматли таҳририят! Шаҳримизда уй-жойларни хусусийлаштириш ишлари ниҳоясига етиб борган сари бир масала кўпчиликнинг диққат-эътиборини тортмоқда. У ҳам бўлса хусусийлаштирилган уй-жойларни тартибли сақлаш ва таъмирлаш муаммосидир. Олдин бу ишлар уй-жой бошқармалари томонидан бажариларди. Ҳозирчи? Ҳали ҳам бу ишларга ўша бошқармалар масъулми ёки хонадон эгаларими? Илтимос, шу ҳақда мутахассис маслаҳати берсангиз.

Маҳбуба ШОКИРОВА.

Обид ҚЎЧҚОРОВ, Тошкент шаҳар уй-жой бошқармаси бошлиғининг ўринбосари:

— Газетхон ҳақ. Маълумки, ҳар бир янгилик кўпгина муаммоларни келтириб чиқаради. Жумладан, уй-жойларни хусусийлаштириш борасида ҳам шундай дейиш мумкин.

Ҳозирги ҳисоб-китобларга кўра шаҳар бўйича 250 минг хонадон тўла хусусийлаштириб бўлинган. Республика раҳбарияти ҳамда Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамаси мавжуд уй-жойларни тартибли ва намунали сақлаш ҳамда уларга қилинадиган харажатларни қоплаш мақсадида шу йилнинг биринчи ярим йиллиги учун 500 миллион сўм маблағ ажратганлиги ҳам уй-жойлар масаласига эътибор кун сайин кучайиб бораётганлигини исботлаб турибди.

** Мутасаддилар фикрича...*

ХУСУСИЙЛАШТИРИЛГАН УЙЛАРНИ КИМ ТАЪМИРЛАЙДИ?

Хусусийлаштириш давомида бир қатор янгиликлар жорий этилди. Масалан, олдинги уй-жойлардан фойдаланиш идоралари ўрнида ижара корхоналари ташкил этилди. Шу билан бирга бу корхоналарга катта ҳуқуқ берилди. Агар олдинлари уй-жойлардан фойдаланиш идоралари ўзича бирон-бир ишни амалга ошира олмаган бўлса, ҳозирда ижара корхоналари эса ўз ҳисоб-китоб жамғармаларига эга бўлиб улар материаллар ва молиявий масалалар билан ҳам мустақил шуғулланадиган юридик шахс ҳисобланадилар. Шунингдек, бу идораларнинг ўзи хоҳлаган корхона, ташкилот билан бирон-бир савдо-сотиқ ишлари ҳамда хонадон эгалари билан ҳам бажариладиган ишлар юзасидан шартнома туза оладилар. Бу шартномалар йиллик ва беш йиллик муддатга мўлжалланган бўлиши мумкин. Уларда барча амалга ошириладиган юмушларнинг вақт-соати аниқ белгиланади.

Ҳозир шаҳар бўйича 60 та ижара корхонаси фаолият кўрсатмоқда. Туманларда эса 11 та уй-жойлардан фойдаланиш бошқармалари ташкил этилган.

Энди уй-жойларни таъмирлаш масаласига келсак. Масалан, хонадон ичидаги барча таъмир ишлари учун зарур бўлган харажатларни уй эгаси ўз ҳисобидан тўлайди. Уй томлари, ер тўла, йўлак, лифт, ахлат ташлаш мосламаларини, хонадонларнинг ташқи томонларини таъмирлаш ва уй теварак-атрофини озода ва тартибли сақлаш ишларини эса ижара корхоналари амалга оширадилар. Хусусий хонадон эгалари улар билан уй ичини таъмирлаш юзасидан ҳам шартнома тузишлари мумкин.

Шу ўринда бир нарсани айтиб қўйишга тўғри келади. Уй-жойлар хусусийлаштирилган бўлиб, гарчи хонадон эгалари уларнинг ҳақиқий хўжайинларига айланган бўлсаларда, лекин улар ўзбошимчалик билан ўзлари яшаб турган хоналарни бузиб-ёриб дидларига мослаштириш ҳуқуқига эга эмасдирлар. Бундай ишлар фақат ижара корхоналарининг рухсати билангина амалга оширилади.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Вазирлар маҳкамаси атоқли ҳуқуқшунос олима, давлат арбоби, академик Ҳ. Сулаймонова таваллудининг 80 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ҳақида қарор қабул қилди. Бош вазир ўринбосари М. Қорабоев раислигида ушбу юбилейни ўтказиш комиссиясининг таркиби тасдиқланди.

● Навоий вилоятида янги ерларни ўзлаштиришга киришилди. Ҳозир 3 минг гектар майдонда ерларнинг суғориш ҳолати яхшиланяпти. Маликчўл, Ўртачўл, Кенсой ва янги ерлар ўзлаштирилаётган бошқа ҳудудларда уй-жойлар, суғориш тармоқлари, йўллар қурилишига киришилган.

● Тошкентлик темирйўлчилар душанбелик ҳамкасбларига куни кеча бир вагон озиқ-овқат ва кундалик зарур маҳсулотлар жўнатдилар. Улар тожик темирйўлчиларига йил бошидан бери учинчи марта ана шундай инсонпарварлик ёрдами кўрсатдилар.

● Чирчиқ трансформатор заводи жамоаси баланд ҳароратли жойларда ўрнатиладиган мойсиз трансформатор ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Уларни чет элларда ҳам сотиш мўлжалланяпти.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Бугун Москвада Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги давлат раҳбарларининг навбатдаги учрашуви бўлиб ўтади. Ҳамдўстлик мамлакатлари ўртасида иқтисодий иттифоқ тўғрисидаги шартнома — ушбу учрашув кун тартибидаги энг асосий масаладир.

● Беларусь давлат статистика комитетининг маълумотларига кўра, 1993 йилнинг биринчи чорагида республикада миллий даромад 14 фоизга, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 16 фоизга, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш эса 13,8 фоизга камайган. Айни пайтда нарх-наво 10-12 баробарга ўсган.

● Бугун Москвада Грузия Давлат кенгашининг раиси Эдуард Шеварднадзенинг Россия Президенти Борис Ельцин билан учрашуви бўлиб ўтади. Унда грузин-абхаз можаросини ҳал этиш ҳамда Россия қўшинларини Грузия ҳудудидан олиб чиқиб кетиш масалалари муҳокама этилади.

● Россия ташқи ишлари вазири Андрей Козирев Эстония Европа кенгашига аъзо қилиб олинганлигига Россиянинг норозилиги сифатида ушбу халқаро ташкилотнинг Страсбургдаги қароргоҳига бугун режалаштирилган ташрифини бекор қилди. Россия Эстонияда русзабон аҳоли ҳуқуқлари бузилаётганлигидан норозидир.

● Бугун Москвада Россия, Туркия ва АҚШ вакилларининг Тоғли Қорабоғ можаросини ҳал этиш бўйича учрашуви бўлиб ўтади.

● Эртадан бошлаб Санкт-Петербургда автобус, троллейбус ва трамвайда кира ҳақи 10 рубль бўлади. Бундан илгари метрополитенда худди шундай ҳақ жорий этилган эди. 1 июндан бошлаб эса бу шаҳарда барча йўловчи транспортлари учун ягона ойлик патта 1200 рубль, май ойидагидан икки баробар ортиқ бўлади.

● Кеча Москва банклараро валюта биржасида АҚШ 1 долларининг қиймати 886 рублга етди. Бу аввалги савдодагидан 27 рубль ортиқдир.

ХОРИЖДА

● Вашингтонда икки ҳафта давом этган навбатдаги араб-исроил музокаралари яна натижасиз тугади. Яқин Шарқда тинчлик ўрнатишга бағишланган бу музокараларни июнь ойида давом эттиришга келишиб олинди.

● Кипр ҳукумати Россия Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашида БМТ халқаро кучларини Кипрда бўлишини узайтиришни маблағ билан таъминлаш масаласида қарши овоз берганлиги муносабати билан ўз таассуфини билдирди.

● Босния Бирлашган Миллатлар Ташкилотига унинг ҳудудидан халқаро ташкилотлар ходимларини зудлик билан олиб чиқиб кетиш юзасидан расман мурожаат этди.

● Америка Қўшма Штатларида В. И. Ленин ҳайкалларини хусусий ресторанлар олдига ўрнатиш урф бўладиганга ўхшайди. Сиэтллик бир тадбиркор ўтган ҳафта Словакияда сотиб олган Ленин ҳайкалини ўз ресторанига ўрнатишга киришмоқда. Техаслик яна бир ишбилармон эса яқинда Россияда сотиб олган 2,5 метрлик Ленин ҳайкалини ўз ресторани олдига ўрнатиш ниятида эканлигини айтди.

● Ўтган йил ноябрь-декабрь ойида Михаил Горбачёвнинг Лотин Америкасига сафарини уюштирган Аргентинанинг «Колоквиум» жамғармаси бунинг оқибатида хонавайрон бўлибди. АҚШда чиқадиган «Вашингтон пост» газетасининг ёзишича, шу сабабли жамғарма директори Хорхе Ромеро Буэнос-Айрес шаҳри яқинидаги уйида ўзини-ўзи ўлдирибди. «Бу сафар жамғармани молиявий инқирозга олиб келди», деб ёзибди ўлим олдидан у.

ҚИЗИҚАРЛИ ЎТДИ

ЎЗБЕКИСТОН халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий уюшмасида шу йил март ойида Қизил Ўрда шаҳрида бўлиб ўтган Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг учрашуви якунига бағишланган «Экология ва саломатлик масалалари халқаро ҳамкорлик эътиборида» мавзусида давра суҳбати ташкил этилди. Унда республикамизнинг етук олим ва мутахассислари, вазирликлар, халқаро дипломатик ташкилотларнинг вакиллари иштирок этишди. Суҳбатни Ўзбекистон халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий уюшмасининг раиси Наим Ғоипов кириш сўзи билан очиб, ҳозирги кундаги асосий масалалардан бири экология ва аҳоли саломатлигини сақлашда Қизил Ўрдада ўтказилган республикалар раҳбарларининг учрашуви катта аҳамиятга эга эканлиги ҳақида гапирди. Шундан сўнг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг бўлим мудири, Республика «Экосан» экология ва саломатлик жамғармасининг президенти, профессор Ю. Шодиметов маъруза қилди. У ўз нутқида ҳозирги шароитда республика экологиясининг танг аҳволда эканлиги ҳақида тўхталиб, муаммоларни ҳал этишда барча бир ёқадан бош чиқариши кераклиги, жамоат ва Қизил Ўрда учрашуви қуруқ сўздан амалий ишга ўтишни бошлаб берганлиги тўғрисида гапирди. Бу борада мустақил Республикамиз Президентининг атроф-муҳит софлигини сақлаш бўйича қабул қилган бир неча Фармонига асосланиб, бутун эътиборни экологик ҳолатни яхшилашга ва айниқса, Оролбўйи халқларига ҳар жиҳатдан ёрдам бериш кераклиги, жамоат ва давлат ташкилотлари, корхона ва муассасалар ҳамкорлик қилишлари зарурлигини таъкидлади. Нотиқ Қизил Ўрда учрашувида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош котиби Бутрос Ғолийга йўлланган мурожаатномада айтилган фикрларни қўллаб-қувватлади.

Маърузалар юзасидан савол-жавоб ва мунозаралар бўлди. Давра суҳбати қизиқарли ўтиб, йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Назира СОДИҚОВА.

** Янгиликдан хабарингиз борми?*

МЕТРО ЙЎЛОВЧИЛАРИГА ҚУЛАЙЛИК

ТОШКЕНТ метроси аҳолига транспорт хизмати кўрсатишнинг энг қулай ва тезкор воситасига айланиб қолди. Метрополитен раҳбарияти метрода поездлар қатновини янада яхшилаш билан боғлиқ қатор муаммоларни ижобий маънода ҳал этиш режаларини белгилади.

— Йўловчиларга қулайликлар туғдириш масаласи ҳам ушбу режада ўз аксини топди, — дейди Тошкент метрополитени техника бўлимининг бошлиғи Э. Имомназаров. — Шу яқин орада амалга оширадиган асосий ишларимиздан бири магнитли карточкаларни жорий этиш масаласидир.

Гап шундаки, Тошкент метросида тадбиқ этилаётган бу янгилик йўловчилар вақтини тежаш имконини беради. Турган гап, метро бекатига кириб борган йўловчи йўл ҳақини тўлаш мақсадида дастлаб жетон сотиб олади. Баъзан касса ёнида одамлар тўпланиб навбат кутишга тўғри келади. Магнитли карточкани жорий этиш билан бунга ҳожат қолмайди.

Патта ўрнини босадиган бу хил магнитли карточкалар метрода 10, 20, 40, 60 марotaба юришга мўлжалланган. Қатнов миқдорига қараб ҳар бир карточкага нарх белгиланади. Қатновлар вақти охирлашгач, метро бекатига ўтиш йўлида ўрнатилган автомат қурилмада қизил чироқ ёниб, карточкадан фойдаланиш муддати тугаганлигини маълум қилади. Бундан огоҳ бўлган йўловчи навбатдаги магнитли карточкани сотиб олади.

Магнитли карточкани жорий этиш мақсадида ўн миллион сўм атрофида маблағ сарфланди. Ишончимиз комилки, бу сарф-харажатлар тез орада ўзини қоплайди.

Яна бир янгиликни маълум қилмоқчиман. Ўзингизга маълумки, ҳозир бизда метрога кириш учун металл жетонлардан фойдаланилмоқда. Эндиликда бу хил жетонларни пластмассадан тайёрланганлари билан алмаштириш имконига эга бўлиб турибмиз. Бу хил жетонларни биз махсус буюртма асосида тайёрлатдик. Ҳозир қўлимизда пластмасcали жетонлардан ўн миллион донаси бор. Бунинг учун 17 миллион сўм пул сарфланди.

Метронинг бекатларига кириб борувчи йўлкалар тўсиқлари ана шу янгиликларга мос махсус қурилмалар билан алмаштирилади.

Йўловчилар шу яқин кунлар ичида юқорида айтиб ўтилган янгиликларнинг гувоҳи бўладилар.

Воҳид ВАЛИЕВ.

** «02» хабар беради*

ЖИНОЯТ ЖАЗОСИЗ ҚОЛМАЙДИ

1993 йилнинг май ойи дастлабки ҳафтасида пойтахтда жиноятчилар 325 марта ҳамшаҳарларимиз тинчини бузиб тажовузкорона ҳаракатлар қилди. Ички ишлар ходимларининг саъй-ҳаракатлари билан 238 та жиноий иш ҳафтанинг ўзида очиб ташланди.

● 1 май куни соат 11 дан 38 дақиқа ўтганида берилган хабарда айтилишича, номаълум кимса Б. нинг хонадонига дераза орқали кириб, унинг ичида 1.984 сўм пул бўлган ҳамёнини олган. Бироқ яшириниш пайида бўлган чоғида тартиб посбонлари томонидан ушланган. Ўғри 14 ёшли С. исмли бола бўлиб чиқди.

● 2 май куни кеч соат 22 ларда икки нотаниш кимса буюмларни бериб қўйиш баҳонаси билан «Водник» даҳасида истиқомат қилувчи 1956 йилда туғилган фуқаро П. нинг хонадонига киришган. Сўнг пичоқ билан қўрқитиб хонадон соҳиби ва унинг болаларини арқон билан боғлаб, уйдан 200 АҚШ доллари, 2000 сўм пул ва яна бошқа 6 хил қўлга илингулик буюмларни олиб жуфтакни ростлаган. Бу ҳақда зудлик билан Бектемир тумани Ички ишлар бўлимига хабар қилингач, милиция ходимлари дарҳол жиноятчилар изига тушишди. Тез орада ушбу жиноятни амалга оширган, муқаддам судланган 1974 йилда туғилган Л. ушланди. Унинг шеригини қўлга олиш тадбирлари кўрилди.

● 3 май куни кундузи соат 12 ва 18 лар орасида номаълум кимсалар хонадон деразасининг панжарасини бузиб ичкарига кирган ва уйдан «Весна» магнитофони ҳамда учта гиламни ўғирлаб гумдон бўлган. Милиция ходимлари кўрган чора-тадбирлар натижасида тез орада иккала ўғри — 1969 йилда туғилган автокооператив ҳайдовчиси П. ва унинг шериги — ҳеч қаерда ишламайдиган 25 ёшли И. лар ашёвий далиллар билан қўлга олинди. Ҳозир мазкур ўғирлик юзасидан тергов ишлари кетмоқда.

● 4 май куни Олой бозори ҳудудида махсус тадбирлар ўтказилаётган пайтда иқтисодиёт соҳасидаги жиноятчиликларга қарши кураш бўлими ходимлари томонидан жами 360 килограмм бўлган 18 қути сариёғнинг ҳар бир килограммини 950 сўмдан пуллаётган 1960 йилда туғилган М. ушланди. Ҳеч қаерда ишламайдиган М. устидан жиноий иш очилди ва маълум бўлдики, у ушбу «савдо» натижасида 90.000 сўмлик фойдани жиғилдонига урмоқчи бўлган экан.

● 6 майга ўтар кечаси берилган хабарда айтилишича, номаълум кимсалар томни тешиш орқали Мирзо Улуғбек тумани озиқ-овқат савдоси идорасига қарашли 47-дўконнинг ичига кирган ҳамда 7 дона қўл соатларини ўғирлаб жуфтакни ростлашган. Мирзо Улуғбек тумани ИИБ ходимларининг саъй-ҳаракати билан томтешар ўғрилар — илгари судланган, 1970 йилда туғилган, иш жойининг тайини йўқ П. ва муқаддам судланган 1971 йилда туғилган Г.лар қўлга олинди.

● 6 май куни 1938 йилда туғилган фуқаро П. нинг уйидан 40—45 ёшлар атрофидаги эркак кишининг бош қисмига жароҳат етказилган мурдаси топилди. Милиция ходимлари томонидан ушбу қотилликни амалга оширишда айбланиб 1957 йилда туғилган, Тошкент трактор заводи автомактабининг ҳайдовчиси М. қўлга олинди. Мазкур қотиллик юзасидан жиноий иш очилиб, тергов ҳаракатлари кетмоқда.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг матбуот шўъбаси.

ЙИГИРМАНЧИ аср ниҳоятда шиддатли бошланди. Бутун Россияни титратган шамоллар Туркистонни ҳам четлаб ўтгани йўқ. Чор маъмурлари Туркистон ўлкаси халқларини тўла ҳуқуқсизликда сақлашга қанчалар уринмасин, одамларнинг эркка, мустақилликка, янги ва яхши ҳаётга интилишини бўғадиган куч топилмади.

Аср бошидаги ларзакор воқеалар ўз йўлида борди, албатта. Лекин Ҳамза, Абдулла Авлоний, Абдулла Алавий, Садриддин Айний, Сўфизода сингари олов қалбли маърифатпарварлар, олимлар, шоирлар, адибларнинг ижоди ҳам халқнинг исёнкор руҳига ҳамоҳанг бўлди, албатта. Уларнинг қўлидаги ақл машъали минглаб кишилар онгига, қалбига ёғду сочди.

Ди. Уларни ҳатто «Йўқолсин самодержавие!», «Яшасин озодлик!» шиорларини кўтариб олган Тошкентдаги резерв батальон аскарлари ҳам қўллаб-қувватлашди. Инқилобий ҳаракатнинг илҳомлантирувчи кучлари орасида маҳаллий аҳоли фарзандларидан Д. Устабоев, С. Қосимхўжаев, А. Комилжонов, А. Хўжаев, Ю. Устамуҳамедовлар ҳам бор бўлиб, улар одамлар орасида ташвиқот олиб бордилар.

Биринчи инқилоб тажрибаси 1917 йилдаги февраль буржуа-демократик инқилобида қўл келди. Қўшҳокимиятчилик шов-шувлари Туркистонга ҳам етиб келди. Тошкентликлар Муваққат ҳукуматни қўллаб-қўлтиқладилар. Чунки бу ҳукумат демократик ислоҳлар қилишга уринган, чекка мустамлака ўлкаларнинг аҳолиси овоз бериш ҳуқуқига эга бўлишган, деҳқонларга ер берилган, Мардикорларга юртларига қайтишга рухсат этилганди.

• Тошкент тарихига янгича назар

АСР БОШИДА

Ушбу ҳаракат борган сари камол топа борди. 1900 йилда Тошкентда ўрта мактаблар, ҳунар-техника, савдо-тижорат билим юртлари очилдики, булар тамоман янгилик куртаклари эди. Маҳаллий, шахсий ишчи кучларининг шаклланиши пахта тозалаш заводлари учун ҳам турткн бўлди: улар ўзлари учун мутахассис тайёрлай бошладилар. 1902 йилда Тошкент ташқарисида қишлоқ хўжалиги ва сув иншоотлари, яна икки йил ўтиб шаҳарнинг ўзида темир йўл техниклари мактаби очилди. Лекин уларнинг сафида туб миллат вакиллари ҳали жуда кам эди.

Ҳақиқатнинг юзига тик боқиб, бир ҳолни таъкидлаш керак: Туркистон ўлкасида маданият, санъат, хусусан илм-фаннинг ривожига илғор фикрли рус олимлари катта ҳисса қўшдилар. Улар орасида машҳур тадқиқотчи географ П. П. Семёнов — Тянь-Шанский, сайёҳ А. П. Федченко, И. В. Мушкетов, В. Ф. Ошанинлар Ўрта Осиё ҳайвонот ва наботот оламини ўрганишга асос солдилар, В. В. Бартольд, М. С. Андреев, Е. Бертельс, Н. П. Остроумов, В. А. Вяткин, А. А. Семёновлар узоқ вақт Тошкентда яшаб, халқимиз маънавий мероси, тарихини ўргандилар.

Тошкент юз бераётган сиёсий воқеалардан четда қолмади албатта. 1905 йил инқилоби фақатгина Россиядагина эмас, балки империянинг олис бурчакларида ҳам ўз илдизларига эга эди. РСДРПнинг маҳаллий ташкилотлари чоризмнинг мустамлака сиёсатига маҳаллий бойларга қарши олиб борилган курашларда етакчи куч бўлди. 1902—1904 йилларда Тошкент, Асхабод, Самарқанд, Қизил Арвот шаҳарларида унинг ячейкалари тузилди. Ишчилар орасида фаол тарғибот ишларини олиб борган В. Д. Коношин, К. Э. Ливенко ва бошқаларнинг раҳбарлигида Туркистоннинг социал-демократик ташкилотлари 1905—1907 йиллардаги инқилобий воқеаларда иштирок этдилар. Саноат корхоналарида сиёсий иш ташлашлар, бош кўтаришлар ташкил этил-

1917 йил 15 июлда Тошкентда маҳаллий мусулмон ишчилари кенгаши тузилди, унда 32 киши, ижроия комитетга эса 8 киши сайланди. Кенгашга Салоҳиддин Муфтизода раҳбарлик қилди. Айнан шу пайтда Эски шаҳарда ўн икки касаба уюшмалари кенгаши ташкил қилиниб, унга Султонхўжа Қосимхўжаев бош бўлди. Буларнинг ҳаммаси Туркистонда миллий-озодлик ҳаракати авж олиб бораётганидан нишона эди. Шу йилларда Тошкентда чоп этилаётган «Хуршид», «Садойи Туркистон», «Турон», «Турк эли», «Нажот», «Шўройи Ислом» ва бошқа газеталарнинг ҳам хизмати жуда катта бўлди.

Ишчилар, аскарлар ва маҳаллий аҳолининг сиёсий онгининг ўсиши инқилобни янада бақувват торттирди. 1917 йил сентябрида Тошкент аҳли қуролли қўзғолонга тайёргарлик кўра бошлади. 12 сентябрда шаҳарда етти минг киши қатнашган митинг бўлиб ўтди. Унинг қатнашчилари ҳокимият большевик Советларга ўтиши ҳақида қарор қабул қилдилар. Бу қарорни сентябрь охири — октябрь бошида бўлиб ўтган Туркистон ўлкаси ишчи ва солдат депутатларининг II қурултойи делегатлари ҳам қўллаб-қувватлади.

Туркистонга Октябрь инқилоби амалга ошгани ва большевикларнинг ғалабаси ҳақидаги хабар етиб келиши билан Тошкентда қуролли қўзғолон оловлари гуруллаб кетди. 28 октябрда инқилоб бошланган бўлса, 1 ноябрда муваққат ҳукумат ағдариб ташланди. Тошкентда ҳокимият Советлар қўлига ўтди. Бу жараён ўлканинг бошқа шаҳарларида ҳам давом этди. 1917 йил 2 ноябрида Туркистон ўлкаси демократик кучларининг бирлашган мажлиси бўлиб ўтди. Шу тариқа янги босқич, янги тарихий давр бошланди.

Муборак ЮНУСХЎЖАЕВА,
тарих фанлари номзоди.

МУҚАДДАС ҚАДАМГОҲ

ЎЗИДАН аввалги барча самовий китобларни тасдиқловчи ва уларнинг хотимаси бўлган Қуръони Каримда таъкидланганидек, бутун башариятнинг отаси бўлмиш Ҳазрати Одам алайҳиссалом завжалари Момо Ҳаво билан маълум муддат жаннатда яшаганларидан сўнг, Аллоҳ таолонинг иродаси билан ер юзига тушганлар.

Ривоятларга қараганда, Ҳазрати Одам Арофат водийсидаги «Жабали раҳмат» («Раҳмат тоғи»)да қўним топади. Исломнинг бешинчи аркони бўлган Ҳажнинг асосий фарзи Зулҳижжа ойининг тўққизинчи куни, яъни арафа куни ҳамма ҳожилар ана шу водийга, жабаллурраҳмат атрофига тўпланишиб, «вуқуфи арофат» арконини бажаришларини Аллоҳ таоло фарз қилди. Ҳожилар бу ерда, жамики ҳожатларини сўрасалар, бу қилган илтижолари Аллоҳ наздида эътиборли бўлиб, мақбули даргоҳ бўлғусидир.

Бобомиз Одам алайҳиссалом жаннатда гуноҳкор бўлдилар. Гуноҳлари сабабли ерга тушган бўлсалар, мана шу Арофат водийсида «Раббано заламно» деб уч юз йил йиғлаб тангрига илтижо қилганларидан сўнг, Аллоҳ ул зоти олийнинг гуноҳларини мағфират этиб, бу киши туфайли ер юзини обод қилди. Ҳазрати Одам ер юзига халифа бўлиб, ҳанузгача одам зурриёти ана шу халифаликни давом эттириб, борлиққа эгалик қилиб келмоқда.

Демак, отамизнинг биринчи қадами етган, дуолари мақбул бўлган муқаддас жойга биз фарзандларни ҳам умрида бир бор келиб, зиёрат қилишимизни буюрди. Шунинг учун ҳам бу ердаги қиладиган дуоларимизнинг алоҳида эътиборли эканлигини жаноби пайғамбаримиз ўз ҳадисларида ҳам эслатиб ўтганлар.

Алқисса, Одам алайҳиссалом Арофатдан 28 чақирим ҳозирги Каъбаи муаззама ўринларига уй қурганлар. Ер юзида дастлаб бунёд бўлган уй Нуҳ алайҳиссалом тошқинлари туфайли вайрон бўлган. Милоддан 2000 йил аввал Иброҳим алайҳиссалом ва ўғиллари Исмоил алайҳиссалом Аллоҳнинг амри билан Одам ато қурган Каъбанинг бузилган ўрнига қайтадан Байтуллоҳни тиклайдилар. Ўша замондан то ҳозирги бизнинг давримизгача Каъбатуллоҳ кўп маротаба сел келиши ёки бошқа сабаблар билан қайта таъмирланган.

Ҳазрати Расулуллоҳнинг 35 ёшларида қайта қурилган Каъбатуллоҳга ҳажарул асвод (қора тош)ни қўйишлик исломдан аввал ул зотга насиб этган.

Маккаи-мукаррама фатҳ қилиниб, мусулмонлар ихтиёрига ўтгач, Расулуллоҳ саҳобалар билан Каъбани бутлардан тозалаб, ёлғиз Аллоҳнинг ўзига сиғинишга буюрдилар.

Исломнинг аввалида қибла байтулмуқаддас бўлган бўлса, кейинча ояти карима билан Аллоҳ мусулмонларнинг Масжидул Ҳарамга қараб номоз ўқишларини буюрди.

Расулуллоҳ замонларидан бизнинг давримизга қадар ҳам Каъба бир неча бор таъмирланиб, унинг саҳни анчагина кенгайтирилган. Ҳозирги кунда Масжидул Ҳарамнинг кенглиги, саҳни майдони 160168 квадрат метрдир.

Байтуллоҳни ҳазрати одам қуриб, шу ерда истиқомат қилгани сабабли Аллоҳ ул зотнинг авлодларига ушбу қадамжони муқаддас қилиб, уни тавоф қилишни буюрган экан. Мана шу буюк таълимотдан биз мусулмонлар хулоса қилиб ўз Ватанимизни, аждодларимиз яшаб эндиликда мерос бўлиб қолган ўзбек заминини чин дилдан севиб, унга эътиқод қўйиб, доим унинг ҳимоясида бўлиш, халқ учун жонкуярлик қилишимиз шарафли бурчимиздир.

Ҳаж ойининг энг яхши фазилатларидан яна бири, бу ойда тинчлик, осойишталикни сақлашдир. Одамларга азият етказмаслик, ҳайвонотларни сайд қилиб овламаслик, ҳашаротларни ўлдирмаслик, ҳаттоки, наботот ўсимликларини ҳам нафақат синдириш, баргини ҳам узмаслик зарур. Хуллас, Зулҳижжа беозорлик, тинчлик, ибодат ойидир. Бу ойнинг фазилатларини умр давомида асраб-авайлаб, унга амал қилиш мусулмон фарзандларининг беназир амалидир.

Аллоҳга беадад ҳамду санолар бўлсинки, республикамизнинг муборак истиқлоли туфайли кейинги йилларда диёримиздан минглаб ҳожилар Ҳаж сафарига боришмоқда. Айниқса, Тошкент — Жидда ҳаво йўлининг очилиши мусулмонларнинг кичик ҳаж «Умра» ибодатини ҳам адо этишини муяссар айлади.

Собирқори НОРМАТОВ,
Вазирлар маҳкамаси ҳузуридаги диний ишлар комитети раисининг ўринбосари.

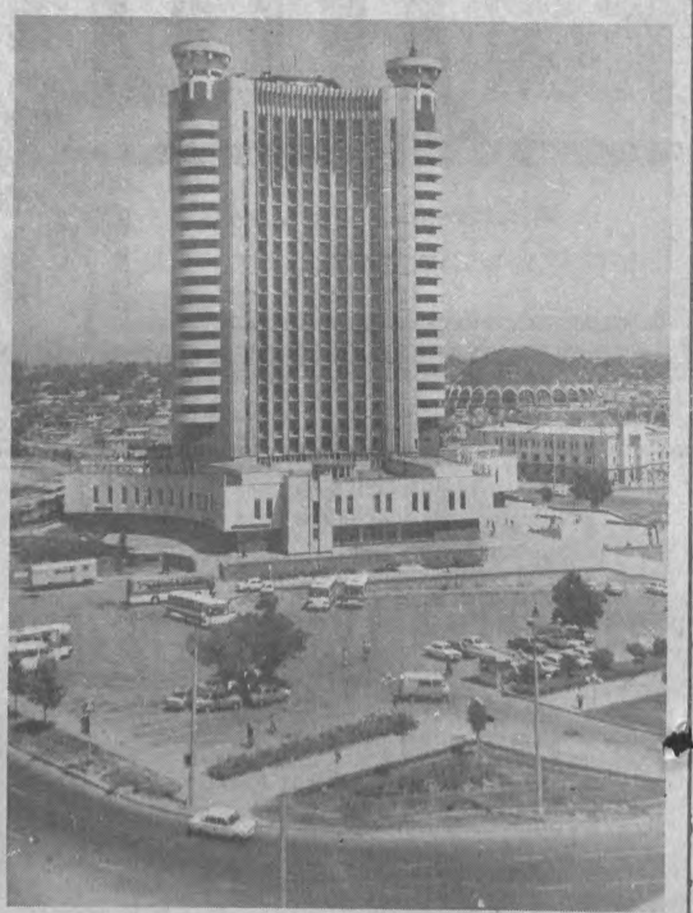

Пойтахтимиз Тошкентнинг «Чорсу» даҳаси мана шундай гўзал, обод бўлиб бормоқда.

Холмат Мирзакаримов сурати.

ҲИММАТ

ЖАМОЛ аканинг ниҳоятда юмшоқ одамлиги тўғрисида, унинг жуда яхши хислатларга бисёр инсонлиги тўғрисида ниҳоятда кўп эшитган эдим. Лекин профессор Абдураҳмон аканинг гапи ниҳоятда катта таассурот қолдирди менда. У шундай деб ҳикоя қилганди:

— Эллигинчи йиллар Бодомзор маҳалласи энди қурилаётган эди. Камина Москвада аспирантурада ўқир эдим. Маҳаллага электр токи ўтказилаётган вақт экан. Бизнинг уйимизга монтер келганда ўғлимиз ҳам бизга электр тушириб беринг, деб илтимос қилибди. Монтер уйни кўриб чиқиб, бу ерга траверс керак экан деб айтибди.

— Амаки, бу траверс деганингиз қаерда бўлади? Бу нима дегани? — сўрабди ўғлим.

— Ана, Жамол аканинг уйига бор, уйнинг тепасида шохга ўхшаб темир таёқча турибди, ана шуни траверс дейилади. Шунақа траверс бўлса сизларга ҳам электр ўтказиб бераман, — дебди монтер.

— Жамол ака, адамнинг Москвадалигидан хабарингиз бор, — дебди бола, — бизнинг уйга электр ўтказиш учун сизнинг уйингиз тепасидаги траверс керак экан.

Жамол ака бола нима демоқчи бўлганини тушунибди. Лекин кўнгли ўксимаслиги учун дарров уни ўтказиб чой қуйибди-да: «Болам, бирпас дамингни олатур», — деб ўзи томга чиқиб кетибди. Электрни ўчириб, уйини чироқсиз қолдириб, траверсни олиб боланинг қўлига берибди. Бола бундан бехабар траверсни олиб хурсанд бўлиб уйига борибди.

Абдураҳмон аканинг айтишича ана шу траверс ҳозиргача унинг уйида турган экан.

БАҒРИКЕНГЛИК

БАҒРИКЕНГЛИК деганда одатда биз бировга моддий ёки маънавий ёрдам беришни кўз олдимизга келтирамиз. Лекин оддий тушунча ҳам оддий инсон қалби сингари ниҳоятда кенг экан.

Вали ака билан биз бир шифохонада даволанаётган эдик. У кишининг бирдан йўқ бўлиб қолгани мени таажжубга солди. Сўраганимда: «У киши кеча барокамерага тушганларида мазалари қочиб қолди, ўзларига келганларидан сўнг бироз дам олдилар-да, уйларига кетдилар», дейишди. Мазаси қочган одамнинг уйга кетиши, кейин бўлган ишнинг ниҳоятда оддий эмаслиги мени ҳайратга солди.

• Инсонийлик фазилатлари

Эртасига Вали ака билан учрашганимизда у кишидан нима бўлганлигини сўрадим. У кишининг «Аввало мен ҳар бир врачдан кириб кечирим сўраб чиқдим», деганлари мени ниҳоятда таажжубга солди, чунки эшитишимча у кишининг мазалари қочиб қолганлигига сабаб барокамерага кислород киришининг тўхтаб қолиши экан. Ҳар қандай одам шундай шароитда врачга нисбатан даъво қилади, у киши бўлса кечирим сўрабдилар.

— Кеча нима бўлган эди? — деб сўрасак:

— Ҳа, ўша вақтда барокамера ишламай қолди, лекин врачларнинг афтига тикилганингизда уларнинг ниҳоятда ҳаяжонланишганини сезиб, кейин таъсирланиб кетар эдингиз. Менинг соғлиғим туфайли шунча одам ваҳимага тушганига азият чекдим, — деди.

Мен шунда инсоннинг бағри қанчалик кенг бўлиши, даъво қилиш ўрнига кечирим сўрашидан уни оддий кўз билан кўриб, оддий туйғу билан ҳис этиш мумкин эмаслигини тушундим.

САХОВАТ

КОМИЛЖОН ниҳоятда шинаванда йигит. У ўзининг йиғинларига доимо дўст, биродарларию акаларини таклиф этади. Бир куни туғилган кунига кетаётганимизда биз ўтирган машина бирдан бузилиб қолди. Гаражга яқин бўлгани сабабли бошқа дўстимизнинг машинасидан кўп қисмларини алмаштириб ҳам кўрдик, лекин машина жойидан қўзғалмасди. Машинанинг устаси ёнимизда бўлса ҳам қўлидан келмади. Ана шунда орқасида прицепли кўтаргичи бор машина ёнимизга келиб тўхтади ва ҳайдовчиси қандай ёрдам кераклигини сўради.

Бизнинг қийинчилигимизни билгандан кейин ёрдам беришга тушди. Ёш, оппоқдан келган йигит 10—15 дақиқа ичида машинани ўт олдирди. Қилган иши учун пул таклиф қилганимизда у хафа бўлди. Миннатдорчилик билдириб хайрлашдик. Унинг машинаси кўздан йўқолмаган ҳам эдики машинамиз яна «ҳунар чиқарди». Ҳаммамиз бараварига имо қилдик унга. У тўхтади, яна қайтиб келди. Анчагача машинани кавлаб иккинчи марта ҳам созлаб берди.

Йигитнинг кимлигини билмоқчи бўлсак, исмини ҳам айтмади.

— Оддий одам сифатида сизларга ёрдам қилгим келди. Боя қарама-қарши томонга ўтиб кетаётганимда машиналарингизнинг турганини кўрган эдим, агар тўхтатмасанглар ҳам ўзим тўхтаб ёрдам бермоқчи эдим, — деди, холос...

Ғуломжон ЗОКИРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Муҳандислик академиясининг академиги.

• Фалакиёт сирлари

РАВОТЛАР

Бу эски равот Олам унга ном
Бунда бор тулпорга ором.
Умар ХАЙЁМ.

АЗАЛДАН одамларни самода ҳаёт бор-йўқлиги қизиқтиради. Фалакшунос олимлар амалиёт ва назариётнинг уйғунлигига асосланган ҳолда ўзига хос масканларнинг мавжудлиги ва уларнинг турли-туманлигини таъкидламоқдалар.

Замин Қуёш атрофида ёлғиз ҳаракат қилмасдан, балки унга ўзига ўхшаш яна саккиза: Уторуд, Миррих, Зуҳра, Муштарий, Зуҳал, Уран, Нептун ва Плутон сайёралари ҳамроҳдирлар. Ўз навбатида ана шу сайёралар ва улар орасидаги минглаб кичик сайёралар, чанг, тош заррачалари, газ моддалари Қуёш системасини ташкил этади. Қуёш коинотда Ерга энг яқин юлдуз бўлиб, бундай юлдузларнинг қарийб юз миллиарддан ортиғи диаметри 100 000 ёруғлик йилига, (бир ёруғлик йили, Ёруғлик нурининг бир йилда секундига 300000 километр тезлик билан босиб ўтган масофага тенг), қалинлиги 10 000 ёруғлик йилига тенг ўзига хос Галактика деб аталмиш юлдузлар гуруҳини ташкил этади.

Грек тилида галактика сут йўли деган маънони билдиради. Адабиётларда мавзу Қуёш аъзо бўлган юлдузлар гуруҳи тўғрисида кетганда бу сўз бош ҳарф билан Галактика деб ёзилади. Фалакий илмий тадқиқотлар коинотда Қуёш аъзо бўлган Галактикага ўхшаш 75 миллион юлдуз тўдалари — галактикалар борлигини эътироф этмоқда. Осмон гумбазида бизга энг яқини икки миллион ёруғлик йили масофасида жойлашган Андромеда галактикасидир.

Маълум ҳисоб-китобларга қараганда, галактикалар гуруҳ-гуруҳ бўлиб, ўзига хос маҳаллий галактик тўдаларни ташкил этадилар. Бизнинг Галактика ҳам бир неча гуруҳлар билан биргаликда маҳаллий галактикалар системасига бирлашган. Сунбула юлдуз туркумидаги бизга энг яқин гигант галактикалар тўдаси осмоннинг 120 квадрат градус майдонини эгаллайди. Ердан 40 миллион ёруғлик йили масофасида жойлашган Вероника сочлари юлдуз туркумида эса ҳар бири юз-юз миллиард юлдузлардан иборат 30 000 гача галактика бор. Бундай ўта галактика гуруҳлари Метагалактика деб аталмиш улкан системаларга бирлашади. Метагалактика катта коинотнинг бир қисмидир.

Инсон ана шу катта коинотнинг бир чеккасидан заминга хаёлий мактуб йўлласа, унга манзилни қуйидагича кўрсатган бўларди: катта коинот, бизнинг метагалактика, ўтагалактика, маҳаллий галактикалар системаси, Галактика, Қуёш системаси, Ер сайёраси, Осиё қитъаси, Ўзбекистон, Тошкент, туман, кўча, уй. Ана шундагина мактуб коинотдаги бу равотлардан ўтиб эгасига етиб келади.

Саидбаҳром АЗИЗОВ,
фалакшунос.

• Мустақиллик мевалари

ТАЪТИЛ ТУРКИЯДА ЎТАДИ

◎ Пойтахтимизда турк-ўзбек йигитлар лицейи очилганига бир йил тўлди. Шу давр ичида қилинган ишлар, эришилган муваффақиятлар, талабалар ҳаёти ҳақида сўзлаб беришни лицей директори жаноб Фотих Рушду Зўрдан илтимос қилдик.

— Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов жаноби олийларининг мамлакатимизга қилган ўтган йилги сафари давомида икки давлат ўртасида иқтисодий ва маданий алоқаларни кучайтириш ҳақидаги битим имзоланганидан сўнг ишимиз юришиб кетди, — дейди лицей раҳбари. — Лицей ташкилотчиси «Силм» ўқув-тарбиявий ширкатини нафақат Туркияда, балки бутун Шарқ мамлакатларида яхши билишади. Бу ташкилот ўқув-тарбиявий ишлардан ташқари озиқ-овқат маҳсулотлари, пойабзал, турли матолар ишлаб чиқариш билан ҳам шуғулланади. Аммо унинг асосий вазифаси Ўзбекистон келажагининг эгалари бўлган ёшлар тарбиясига ҳисса қўшишдан иборат.

— Ўқув масканига кимлар қабул қилинади?

— Ўқувчиларни танлашда асосан уларнинг билим даражасига, янгиликни тезда ўзлаштириб олиш қобилиятига катта эътибор берамиз. 6—8-синф ўқувчилари тест синовларидан ўтишади. Тест саволлари ўқувчиларга таниш ўқув дастури асосида тузилган.

— Таълим жараёнида маълум бир қўлланма ёки ўқув дастурига таяниладими?

— Ҳозир Туркиянинг махсус мактабларида қўлланиладиган ўқув дастури асосида ишламоқдамиз. Бу усул яхши натижаларни беряпти. Буни ярим йиллик ўқув якунларига асосланиб айтаяпман.

— Сизларда якунлар ўқув йилининг ҳар чорагида чиқарилмайдими? Узлуксиз ярим йил ишлаш оғир-ку.

— Йўқ, аксинча. Барча ўқувчилар ярим йилни яхши ва аъло баҳоларга туғаллашди. Ўқувчиларга таълимнинг мақсади, улар мустақил Ўзбекистоннинг келажаги экани тушунтирилса бу уларнинг билимни ўзлаштиришларига ижобий таъсир қилади. Ўқувчиларни нафақат ўқитиш, балки уларни рағбатлантириб туриш ҳам керак. Таътил кунлари бошланиши билан ўқишда алоҳида ўрнак кўрсатган ўқувчиларни ўзимиз билан Туркияга олиб кетамиз. У ерда улар ўз тенгдошлари ва уларнинг ҳаёти билан танишадилар, дунёқарашлари кенгаяди.

Мажид РАИМОВ.

СУРАТЛАРДА: Ўзбек тили ўқитувчиси Ғафур Солиҳов машғулот ўтказмоқда; дам олиш хонасида.

Рустам Шагаев суратлари.

• Билиб қўйган яхши

НЕМИС САЙЁҲЛАРИНИ ЛОЛ ҚОЛДИРГАН

МУСТАҚИЛЛИГИМИЗ кўплаб хорижий давлатлар, хусусан Германияга йўл очди...

1930 йилда Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистон республикаларига саёҳат қилган немис ёзувчиси Эгон Эрвин Киш ўзининг кўрган-кечирганлари асосида «Тубдан ўзгаришлар», «Янгиланган Осиё» деб номланган мақолаларини чоп эттирди. Ундан кейин ёзувчи Ханс Вернер Рихтер ҳам Киш бўлган жойларни кўрди. Шунингдек, Тошкент, Фарғона, Самарқанд, Душанбе, Хўжанд, Ўш вилоятлари, Помир тоғлари бўйлаб саёҳат қилди. Темурийлар даврида дунёнинг энг йирик салтанатларидан ҳисобланган бу ўлкадан олам-олам таассурот олди. У ўз саёҳати тўғрисида мақолалар тўпламини «Ҳаммаси жойида» номи билан чоп эттирди. Бу тўплам 1967 йилда нашр этилган бўлсада, бугунги кунда ҳам ўз аҳамиятини йўқотгани йўқ, билъакс асар муаллифи ўша даврда собиқ Совет Иттифоқида бўлаётган воқеаларга жуда тўғри баҳо бера олган. У шундай ёзади:

— «Эгон Эрвин Киш 20-йилларда Германияда қалами ўткир ёзувчилардан бири эди. Шунингдек, у моҳир журналист ҳам саналарди. Киш 1930 йилда Урта Осиёга сафар қилиб, орадан икки йил ўтгач «Туб ўзгаришлар» номли китобини чоп эттиради. Мен бу китобни ўқигандим. Орадан 35 йил ўтиб, шу вақт ичида нималар ўзгариб, нималар қолганини ўз кўзим билан кўрибгина ишонч ҳосил қилиш учун мутлақо нотаниш бегона бўлган эртаклар мамлакатига саёҳат қилишга аҳд қилдим».

Рихтер бу ўлканинг ҳар бир водий, воҳасини, шаҳар, қишлоғини кезади. Унинг табиатининг такрорланмас гўзаллигини, баланд тоғлари, шарқироқ сойлари, ширин-шакар мевалари, меҳмондўст, меҳнатсевар халқини ўз кўзи билан кўради ва ишонч ҳосил қилади. Бу беқиёс ва афсоналар юрти ҳақида тўлиб-тошиб ёзади.

Ўзбекистонни Германияга танитишда ва таништиришда бу ёзувчиларнинг хизматлари каттадир. Уларнинг қизиқарли асарлари туфайли немис китобхонлари юртимиз ҳақида кераклигича таассурот олган бўлишлари турган гап.

Шуҳратхон ИМЯМИНОВА.

** Бир асар тарихи*

„ШУМ БОЛА“

⊙ ЎЗБЕКИСТОН халқ шоири Ғафур Ғуломнинг қизи ёзувчи Олмос ўзининг хотираларида ёзади: «Мен юз-қўлимни ювайтган эдим, дадам аямларга бир нарсалар деб мен ҳақимда гапирдилар.

— Онаси, «Шум бола»нинг қизи-да, хафа бўлманг, қуйилиб қолади, ҳали оловда, — дедилар кулиб».

Беихтиёр ўйлаб кетаман: наҳотки шум бола Ғафур аканинг ҳаётидан олинган бўлса. Бўлса бордир. Чунки адиб қиссада эски Тошкент, унинг ён-атрофларини шундай муҳаббат билан тасвирлайдики, худди адиб манзарасини чизган жойларга бориб қолгандек бўласиз.

«Шум бола»» қиссасини илк марта Ғафур Ғуломнинг тўрт томлик танланган асарларида ўқиган эдим. У билан орадан яна ўн-ўн беш йил ўтгач «учрашдик». Энди «Шум бола» қиссаси қайта ишланган, тўлдирилган, ҳатто иккинчи китобини ёзиш ҳам ваъда қилинган эди.

«Шум бола» жуда машҳур бўлиб кетди. Қисса асосида телевизион фильм ишланди. Ўзбекистон халқ артисти Хайрулла Саъдиевнинг номи шу телефильмдан кейин «Шум бола» деб аталди. Муқимий номидаги театрда эса «Омонали ва Замонали» томошаси қўйилди.

Ниҳоят «Ўзбекфильм» киностудиясининг иқтидорли режиссёрларидан бири Дамир Салимов ҳам «Шум бола»га қўл урди. «Шум бола»лар шу тариқа кўпайиб борди. Лекин энг «бахтли», яъни томошабинлар жуда ҳам яхши кўрадиган шум бола Абдураим Абдуваҳобов бўлиб қолди.

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ АРТИСТИ Рихси ИБРОҲИМОВА ҳикояси

— Менга «Шум бола»нинг онасини ўйнайсизми?» дейишганда таклифни бажонидил қабул қилдим. Ҳатто жуда севиндим ҳам. «Шум бола» қиссасини жуда ҳам яхши кўрардим. Бунақа асарлар адабиётимизда ҳадеб яратилавермайди.

Онасику дарров топила қолди. Лекин шум болани топиш жуда қийин бўлди. Шум болани ижро этаман деганнинг сон-саноғи йўқ. Юзлаб бола «проба»дан ўтказилдиёв чамаси. Абдураим деган бола жуда дўмбоқ, жуда ҳаракатчан, тинибтинчимас эди. У ҳам Омонни, ҳам шум болани ўйнарди. Шум болани Омон ролини ижро этадиган бола ҳам репетиция қиларди. Бир ролда икки киши эди. Тинмагур Абдураим режиссёримиз Дамир Салимовнинг топшириқларини жон қулоғи билан тинглар, ҳадеб:

— Мен ўйнаб қўя қолай? Мен битта ижро этиб кўрай, — деб ўралашаверарди.

Охири режиссёр:

— Ўйнаса ўйнайқолсин, деди. Абдураим бир ҳафта репетиция қилиб кўрди. Жуда ўринлатди. Ҳаммамиз «Шум болани у ўйнайқолсин», дедик.

— Йўқ, — деди режиссёр, — сценарий бўйича шум бола қотма, ночоргина оиланинг фарзанди. Ахир Абдураим дўмбоқ бўлса...

— Дўмбоқ бўлса бўлар, — дейишди, — қойил қиляптику ахир.

— Ахир ойисидан беркитиб тухум ўғирлаб ейди, халфана пиширишади, — кўшилдим мен ҳам, — шундай қилавергандан кейин дўмбоқ бўлади-да.

Режиссёр рози бўлди.

— Оти йўқ-ку, — деб қолишди бир гал.

— Қоравой бўлақолсин, — дедик бир овоздан.

Мен фильмнинг бошидагина қатнашаман. Шу кадрлар Эски шаҳардаги кўҳна хонадонлардан бирида суратга олинди. Кейин суратга олиш гуруҳи сафарга чиқиб кетишди.

Ҳали ҳозир ҳам мендан учрашувларда сўраб қолишади:

— Шум болангиз қалай юрибди?

— Юрибди, — дейман, — уйланиб фарзандли бўлиб кетган.

— Ўҳў, — дейишади, — дарров-а!

— Нега дарров? Ахир орадан қанча вақт ўтди.

«Шум бола» бадиий фильмини илк бор кўрганимда жуда қаттиқ таъсир қилди. Айниқса, шум боланинг бошига фожиа тушиб онасидан жудо бўлганда қўшнимиз (Мирҳосил Орипов ижро этган бу ролни) унга мурувват қилиб, бошини силайди, эски гиналарни унутади. Меҳр-оқибатли халқ эканлигимиздан кўзимга ёш келганди ўшанда.

Рости фильмнинг бунчалик довруғ қозонишини, машҳур бўлиб кетишини умуман ўйламаган эдим. Ўйламаган нарсанинг акси бўлиб чиқса қанчалар қувончли!

Ҳозир театримизда Ғафур Ғуломнинг 90 йиллигига бағишлаб «Шум бола» номли номи шартли томоша-шоу тайёрлаяпмиз. Унда кулгили саҳналар, инсценировкалар, қўшиқлар, куйлар, машҳур халқ қаҳрамонлари кўп бўлади. Шум болани ким ижро этади билмадим. Сабаби менинг «шум болам» Абдураим кап-катта йигит бўлиб қолди, ахир.

Абдураим АБДУВАҲОБОВ билан суҳбат

— Абдураимжон, дастлаб ўзингиз ҳақингизда сўзласангиз.

— Ўзим асли гуручариқликман. Ғафур Ғуломнинг машҳур «Шум бола» қиссасида тасвирланган маҳаллалар бўлса Гуручариқ сингари бўлгандир. Сўрамасингиздан айтиб қўяқолай: раҳматли дадам йўл кузатувчиси — проводник бўлиб ишлаганлар. Онам эса уй бекаси бўлганлар. Оиламизда санъаткор бўлмаган. Ҳар ким ўзи ёқтирган иш билан шуғулланган. Бир мен чиқиб қолганман деймизми...

— Ўзингиз санъатга ишқибоз бўлгансизми болалигингизда?

— Рости, санъатга ишқибоз эдим. Абдулла Набиев номли ўқувчилар саройи қошидаги драма тўгарагининг фаол қатнашчиси эдим. Ёш томошабинлар театрида «Раҳмат, капитан» томошасини кўрсатганмиз. Мен айғоқчи ролини ижро этганман. Биласизми, тўгарак раҳбаримиз Мираббос Мирзааҳмедов жуда фидойи одамлар.

— «Ўзбекфильм»га сизни биров етаклаб олиб келдими?

— Йўқ. 1976 йилда эълон чиқиб қолди. Унда хабар берилишича «Шум бола» бадиий фильмига бош ролни ижро этиш учун танлов бошланган экан. Мен ҳам бордим. Жуда ҳам кўп бола танловда қатнашди. Нечталигини санамаганман. Омадим бор экан, фильмда роль ижро этишга таклиф қилиндим.

— Режиссёр Дамир ака ҳақида қандай фикрдасиз?

— Дамир Салимов ҳақида бир-икки оғиз сўз айтишим керак. Дамир ака «Ленинградликлар — жигарбандларим менинг», «Бу қўрқмас болалар» каби ўнга яқин бадиий фильмларни яратиб, эл оғзига тушган режиссёрлардан эдилар. Болаларнинг ҳаётини, сир-асрорини жуда ҳам яхши билардилар. Фильм суратга олинаётганда актёр учун нима зарур бўлса барча нарсани муҳайё қилиб қўярди. Ҳеч ҳам бизга қаттиқ гапирганини билмаймиз. Бутун хатти-ҳаракатларимизни эринмай тушунтирарди.

— Абдураимжон, фильм қаерларда суратга олинган, эслай оласизми?

— «Шум бола»ни Эски шаҳарда, киностудиянинг павильонларида, Исфарада суратга олганмиз. Ўша қирғиз хотиннинг ўтовидаги қимизхўрлик, бой отанинг ҳовлиси — ҳаммаси Исфаранинг хушманзара жойлари. «Зумрад» деб чиройли номланган дам олиш маскани бор экан. Бу чиройли гўша Исфарасойнинг соҳилида экан. Шу ерга ўтов тикдик. Тошлардан девор тикладик. Хуллас, ҳамма кўриниш қирғиз қардошларимиз хонадонидаги каби бўлди. Ўтов эгаси бўлган қирғиз аёлини ҳам қирғизистонлик актриса ижро этган эди.

Бой отанинг ҳовлиси эсингизда бўлса керак?! У ҳам ўша ердаги боғ-роғлар ичидаги шийпон аслида. Бой отани Воҳид Қодиров ижро этганини эслатиш ҳам ортиқча. Раҳматли «Бой ота» номи билан ҳаётдан кўзини юмди.

Дамир Салимов гарчанд рус тилини пухта билса ҳам, фильмнинг жуда кўп қисмини ўзбек тилида суратга олганмиз. Лекин Москвага рус тилида тақдим этилган. Наилож, замон, давр шунақа эди-да.

— Ёдингизда бўлса, Хайрулла Саъдиев ҳам ўз вақтида «Шум бола» бўлиб ном чиқарганди.

— Мен Хайрулла Саъдиевнинг «шум бола»сини бир неча маротаба кўрганман. Шу номли телефильм ҳам жуда яхши чиқди. Ҳатто ўз вақтида Марказий телевидениеда ҳам кўрсатилган эди бир неча марта. «Шум бола» бадиий фильми ҳам бир-икки бор намойиш этилганидан кўпчиликнинг хабари бўлса керак. Умуман Хайрулла акадан жуда миннатдорман. Ҳаётда у кишидан кўп нарса ўргандим.

— Суратга олиш жараёнида ёдингизда қолган воқеалар бўлганми?

— Жуда бўлган-да. Ёдимда қолиши ҳам гапми, сира эсимдан чиқмайди. Мен домланинг (артист Рихсивой Шокиров) ҳўкизи ўрнига эшагини сўйиб қўйганимда, у мени савалайди. Кўпчилик калтаклашни шунчаки деб ўйласа керак. Лекин мен чинакам роса қамчин еганман. Ҳатто елкаларим кўкариб ҳам кетган. «Ўйнамайман» деб аразлаб кетиб ҳам қолганман.

— Энди яна бир савол: Ғафур Ғуломнинг китобини ёшлигингизда ўқиганмидингиз?

— Ие, уни ўқимасдан бўларканми? Кимки Ғафур Ғулом ижодини ўрганмоқчи бўлса дастлаб «Шум бола»ни ўқийдику! Ролнинг яхши чиқишига қиссанинг ёрдами жуда ҳам кўп тегди.

— Ҳозир Ҳамза номидаги отахон театримизда ишлаяпсиз. Шу театр актёри, «Шум бола»даги онангиз Рихси Иброҳимова сизнинг уйланиб фарзандли бўлганлигингизни тилга олдилар. Иложи бўлса оилавий аҳволингиз билан таништирсангиз.

— Аёлим артист эмас. Корхонада ишлайди. Икки фарзандим бор. Санъатга ёшлигимдан боғланиб қолганман. Энг яхши ролларимни шу театрда ижро этсам — бас, мен учун энг олий мукофот шу.

⊙ «Шум бола» ўзбек адабиётида катта из қолдирган, барча авлод вакиллари севиб ўқийдиган китоб эканлигини эътироф этиб ўтмоқ жоиз. Унинг ёзилиши ҳақида эса Ўзбекистон халқ ёзувчиси Саид Аҳмад «Назм чорраҳаларида» номли китобида атрофлича тўхталган. Шу сабаб у ҳақда тўхталиб ўтиришга зарурат йўқ деб ўйлайман.

Темур УБАЙДУЛЛО.

СУРАТДА: «Шум бола» фильмидан лавҳа.

СЎЗЛАР МАҒЗИНИ ЧАҚИНГ

ҚОРАСУВ сўзи форс тилида «сиоб» ёки «сиох» деб юритилади. Шу ном билан аталувчи сўзлар Ўзбекистонда кўп учрайди.

Афросиёб жарликларидан оқиб ўтадиган Қорасув Сиобининг номини Си-об, яъни «ўттиз сув» ҳам дейишади. Олим В. Вяткин айтганидек, Оқ сув атамаси тоғ дарёсига тааллуқли бўлиб, Қорасув эса форсча сиоб ёки сиёҳ-об «қорасув» деган маънони англатади.

Ҳақиқатан ҳам чашма сувларини туркий тилларда Қорасув деб юритилади. Бобур эса бу ариқни Обираҳмат деб атаган. Ҳозирда ҳам Сиобнинг бошланиши Қорасув деб юритилади. Чирчиқ дарёсининг ҳар иккала соҳилидаги каналлардан, бинобарин, Чирчиқдан бош олувчи ҳар иккала Қорасув туркий тилларга мансубдир.

*

«АНҲОР» атамаси арабча наҳр — дарё, канал сўзининг кўплиги, академик Я. Ғуломовнинг фикрича, Бўзсув канали шаҳар ичкарисига киргач, ҳозирги «Ғалаба» боғи ёнида ғарбга — Кайковус номи билан, жанубга — Анҳор номи билан иккига бўлиниб кетади. Ҳар иккала канал эрамизнинг V—VI асрлари мобайнида қазилган.

Акбар АЛИЕВ тайёрлаган.

ДОВУЧЧА МАЗАСИ

(«УРУШ ҲИКОЯЛАРИ»ДАН)

ЕТТИ пуштигача лаввоҳликда суяги қотган Нарзиқулнинг устахонаси ёпилиб қолди. Ўғли Умарқул ҳали ёш бўлгани учун ота касбини давом эттиришга қодир эмасди. Узоқ румин даштларидаги қирғинбаротда ўнг қўлини йўқотиб, Қоратошга қайтган Нарзиқул, афтидан, ҳали-бери устахонани очадиган кўринмасди: камбағаллашган қишлоқ аҳлида қабртошларга талаб ҳам йўқ эди.

Нарзиқул қишлоққа келган куниёқ, ўзи фронтдалигида буғдойзорга тушган ёнғинни ўчиришда ҳалок бўлган Яхшигулнинг мозорига йўл олди. Ўзи тошга битган таниш лавҳаларга кўзи тушиб, юраги орзиқиб кетди. Унда-мунда мавсуми ўтиб бораётган лолақизғалдоқлар кўзга ташланади.

Қишлоқ гўркови Ҳисом бобо қабрни кўрсатди-ю, ортга чекинди: «Майли, юрагини бўшатиб олсин». Нарзиқул омон қолган чап қўли билан титраб-қақшаб, дўмпайган сағана тупроғини силар экан, Яхшигулнинг бевақт ўлими, Умарқули чеккан азоблар, ота касбидан бир умрга жудолик ғамқадар бўлиб, унинг халқумини бўғди. Совуқ тупроқни қучганича, сассиз-садосиз йиғлаб юборди. Ҳа, бутун Европани пиёда босиб ўтган, жанг кўраверib, дийдаси қотиб кетган эркак киши кўз ёши тўкмоқда эди.

— Ўликларни тинч қўйиш керак.

Нарзиқул шу сўзлардан ўзига келиб, қалтираб турган Ҳисом бобони кўрди. Чуқур хўрсинди. Қишлоқ йўлидаги сой бўйига етиб келди. Ортиқ юришга мажоли етмай, ўтириб қолди. Яхшигул бутун уруш давомида унинг кўз ўнгида бир ҳовуч ўрик довуччаси билан намоён бўлди. Дарвоқе, Яхшигули билан илк бор шу соҳилда учрашмаганмиди? Ўшанда ундан довучча ҳиди келарди. Лабларида ҳам довучча таъми. Балки қизнинг ҳиди довуччага уриб қолгандир, ҳали-ҳалигача билолмайди.

Кузакда тўйлари бўлиб ўтди. Кейин манави булоқлар одоғида қурбақаларнинг «бевақт-бевақт» қўшиғи остида довучча мавсумини орзиқиб кутишлар...

Яхшигул мана шу Умарқулига бўйида бўлганида ҳам довуччага бошқоронғи эди. Нарзиқул ўшанда, албатта, эл кўзидан яшириқча, уйга ғўра таширди, улгурмасди. Улар бирам бахтиёр эдиларки...

Қоратошликларнинг қитмир халқ эканлиги аввалдан маълум. Уруш арафаси йили обжувозчи Иброҳимникига қайсиям бир узоқ қишлоқдан савдогарнамо меҳмон ташриф буюрди. Ёр-жўралар йиғилишиб, аллапаллагача ҳангомалашишди. Эртаси улфатлар чойхонага ош буюришиб, меҳмонни бозор айлантиришди. Ўшанда қўш тегирмони, мой ва сув жувозига эга бўлган Қоратошнинг бозори хийла обод, гавжум бўларди. Шу пайт меҳмон кўз ўнгида қуйидаги воқеа юз берди: бозорга бир арава ошқовоқ киритилди. Қоратошликлар пулнинг юзига қарамай, ошқовоқни «талаб кетишди». Бу — меҳмонни таажжубга солди. «Ойна кал» лақабли кўса Алиқул изоҳ беради:

— Меҳмон, бизнинг томонларда қовоқ демаганингиз тилла бараварга тортиб олинади. Илло еб турмасак, бўқоқ балосидан бошимиз чиқмайди.

Келаси ҳафта бояги меҳмон Қоратош бозорига икки қўқон аравада ошқовоқ туширади. Кутганича, сал вақтда қовоқларни сотиб бўлаёзди. Сўнгги қовоқни харид қилаётган Алиқул муғомбирлик билан сўрайди:

— Меҳмон, ошқовоқ қўриқникими, даштники?

— Даштда қовоқ нима қилсин, ошна? Қўриқники-да.

— Э, унақа бўлса қовоқларингизни олинг, пулимни беринг. Биз қўриқ ошқовоғи емаймиз. Сабабки, унда шифобахшлик хусусияти йўқ.

Харидор шундай деб, пулни қайтариб олади. Бошқалар ҳам бирин-кетин қовоқларни қайтаришаверади.

Қоратошликлар азалдан ҳазилмутойибага ўч одамлар. «Ойна кал» атай ташкил қилган «ҳийла»дан сўнгроқ хабар топган меҳмон шу-шу Қоратошга қайтиб оёқ босмайди...

Қани ўша шўх йигитлар? Афсуски энди уларнинг кўпчилиги ҳеч қачон қишлоққа қайтиб келишмайди...

Нарзиқул хаёл гирдобидан чиқишга уриниб, дилхун кайфиятда ясмиқзор оралаб борарди. У остона ҳатлаб ичкари кирганда колхоз бригадири Очилди бува бир уй меҳмонни оғзига қаратиб ўтирарди:

— Бир ярим кило маккайини бутун бригатминам уч кун жедикда-е. Омборда продўхта қомоғон. Мана, очдан ҳам ўлмадик, кўчада ҳам қомодиқ. Э-эй, у кунлар унут бўлиб кетади, ҳали.

Кечқурун Бешарин қишлоғига тушган синглиси — Зулайҳо Умарқулни етаклаб кириб келди.

Орадан уч кун ўтиб, одамларнинг қадами товсилди. Нарзиқул Яхшигули хотирасини абадийлаштиришга киришди: Ғоваксойга борди. Кўнгилга ўтирадиган мармартош танлаб, дўстларига кестирди. Дўстлар тошни турли сангтарошлик асбоблари осиб қўйилганидан, қадимийлик руҳи ҳукмронлик қилган устахонага келтириб беришгач, у ёлғиз қўли билан тошга сайқал бағишлади. Энг қийини — битикларга навбат етди. Одатга кўра, аввал лавҳанинг тарҳи чизилди. Нарзиқул чап қўли билан исканани мармар тахтага тутиб турар, Умарқули эса болға босарди. Иш қийинчилик билан кўчган бўлса-да, уч-тўрт кун ўтиб, боланинг қўли анча келишиб қолди. Фақат машҳур жарроҳ томирининг ўзини ҳам ожиз қолдирган ўша ўнг қўлининг кесилган жойи бераётган азобни ҳисобга олмаса...

Аҳ, дала госпиталига келтирганларича вақт ўтган экан. Унинг тинч даврдаги касбидан хабар топган Евгений Поликарпович қўлини елкадан арралаяпти-ю, кўзларидан чак-чак ёш томади. Айтишларича, унинг отаси ҳам Москвада тенги йўқ лаввоҳ бўлган экан. Нарзиқул операциядан кейин кўз очганда, оғриқ мутлақо босилган, мунтук бўлиб қолган қўлни фантом оғриғига узоқ вақт ўргатиш қолган эди. Кейинги йил уруш тугади...

...Йигирма кун ўтиб, лавҳа, гарчи анавиларга қараганда ғариброқ бўлса-да, қўлдан чиқди. Ачинарлиси шу бўлдики, боласи тушмагур ота касбини бўйнига олмади-олмади. Ўнинчини тамомлаб, Москвада, Бауман номидаги олий техника мактабида ўқиди. Болачақа қилиб, москвалик бўлиб кетди. Келин ҳам ўзи билан бирга ишлайди. Ҳар йил ёзда келишади улар. Шунда чолнинг бағри тўлиб қолади. Жўнаб кетаётганларида ҳар гал ортларидан дуо қилади: «Ишқилиб, омон бўлишсин».

Нарзиқул қайта уйланмади. Лаввоҳлар шажараси барҳам еди. Одамлар буюртма учун энди Самарқандга қатнай бошлашди...

Мана, бугун аҳолиси аллақачон урушдан олдинги нуфузидан бир неча баравар ошиб кетгач Қоратошда лаввоҳлик устахонаси очилибди.

Нарзиқул ота қандайдир тийиқсиз бир куч остида гузарга етиб келди. Ҳунар мактабини эндигина тамомлаган ёшгина устанинг рўпарасида тўхтади. Йигитча, қўлида электр бурғу, мармар тахтага сўзларни шундай моҳирлик билан битар, лавҳалар шу қадар бежирим чиқардики, қараб тўймайсан, киши.

Эски касб меҳри тутиб, чолнинг кўзлари ёлқинланиб кетди, йигитга чуқур эҳтиром билан қараб қўйди. Нарзиқул ота бир қурига шу баҳонада Яхшигулнинг қабртошини янгиламоқчи ҳам бўлди-ю, дарров фикридан қайтди: йўқ, бундай қилмаслиги керак, нима бўлганда ҳам лавҳани ўз қўли билан ясаган-ку, ахир.

Шу сонияда қаердандир дўпписида бир ҳовучлар чамаси довучча кўтарган болакай пайдо бўлди.

Нарзиқул отанинг оғзи сув очди: «Ишқилиб, уруш бўлмасин. Инсоният бошига қайтиб бу кулфат тушмасин. Буларга тинчлик, осойишталиқ қандай ярашган-а».

Ота дам шовқин солиб, довуччахўрлик қилаётган болаларга, дам ёш ҳамкасбининг сеҳрли қўлларига разм солиб, шуларни ўйлар экан, оғзида таниш бир маза туйди.

Шерали СОКИН.

** Китоб жавонингизга*

ҲАР БИР ХОНАДОНГА ЗАРУР

КУНДАЛИК турмушимизда турли-туман кутилмаган ҳодисаларга дуч келамиз. Шунақа пайтларда ҳис-ҳаяжонга тушамиз ёки ғазабга тўламиз ёхуд бўлмаса изтиробга тушамиз. Албатта тирик жонмиз, бу ҳолатлар вужудимизда изсиз кетмайди. Қаттиқ ҳаяжонда ёки изтиробда қон босимимиз кўтарилиши, юрак хуружига йўлиқишимиз мумкин. Хўш, шундай ҳолларда нима қилишимиз керак? Тиббиёт фанлари доктори, профессор Шомурод Шомансуровнинг «Меҳнат» нашриёти чоп этган «40 саволга 40 жавоб» рисоласини ўқисангиз бу каби саволларга қониқарли жавоб оласиз.

Китоб муаллифининг таъкидлашича, «Узоқ йиллик тиббиёт соҳасидаги меҳнат фаолиятим давомида кўплаб беморларни кўришга, турли одамлар билан учрашишга, уларнинг тиббиётга оид саволларига хат орқали жавоб беришга тўғри келди. Ана шундай мулоқотлар ушбу китобнинг яратилишига асос бўлди».

Хўш, китобда қандай саволлар бор? Аввало бир нарсага диққатни қаратмоқ даркор: рисоладаги шифоси аниқ белгиланган касалликлар билан деярли ҳар куни тўқнашамиз. Қон босими, бел оғриғи, бош айланиши, бўғинларнинг шиқиллашларидан шикоят қилмаган киши бўлмаса керак. Китоб айнан мана шу каби муаммоларга муфассал жавоб бера олиши билан ҳам диққатга сазовордир. Рисоладан жой олган 40 саволнинг ичида «Қон босими нега паст бўлади?», «Уйқу нима?», «Кўз ёши фақат йиғи учун керак бўладими?», «Бош ва қулоқдаги шовқинга сабаб нима?», «Кўз нега қисиқ бўлади?» каби барчани бирдек қизиқтирганлари ҳам бор. Муаллиф бу саволларга ҳаётий, кўп ҳолларда ўзи гувоҳ бўлган воқеалар мисолида жавоб беради, муолажанинг йўл-йўриқларини батафсил изоҳлайди. Бу ҳол ўз навбатида рисоланинг оммавийлигини, ўқимишлилигини таъминлайди. «40 саволга 40 жавоб» рисоласи ҳар бир хонадонга зарурдир. Ўйлаймизки, ҳамма хонадонда ўзининг муносиб жойини топади ва хизматини сидқидилдан ўтайди деб ўйлаймиз.

Қайлар БУЛОҚ.

О, шаҳрим қизлари, о сулув қизлар...

Абдусаттор Тўраев сурат-лавҳаси.

БОЛАЛАР МЕҲМОНИ

ШАҲРИМИЗДАГИ 275-ўрта мактабда «Дўстлик риштлари узилмасин!» мавзусида Ҳиндистон элчихонасининг иккинчи котиби жаноб Венкатеш Варма билан учрашув бўлиб ўтди. Учрашувда Ўзбекистон телерадиокомпанияси мухбирлари, «Кўҳинур» бадиий ҳаваскорлик дастаси раҳбари, хонанда Хурсанд Шеровлар иштирок этишди.

Учрашувда жаноб Варма ўқувчиларни қизиқтирган саволларга жавоб берди. Мактаб ўқувчилари дилрабо қўшиқ ва рақслари билан даврага файз киритдилар. Учрашув сўнггида жўғрофия ўқитувчиси Шоҳида Абдусатторова меҳмонларга ташрифлари учун ташаккур билдириб, эсдалик совғалари топширди.

Шаҳло ШОЙСЛОМОВА.

** Табиат мўъжизалари*

ҒАЛАТИ БАЛИҚ

АТЛАНТИКА океани қирғоғида яшовчи хохлач деган балиқ ўзининг меҳнаткашлиги билан бошқа балиқлардан ажралиб туради. У 275 метр чуқурликда ҳаёт кечиради. Акуладан ҳимояланиш учун эса океан тагини эни бир метр, чуқурлиги уч метргача бўлган ин қазийдиган «ҳунар»и бор.

ШОХЛИ ҚУШ

БОЛИВИЯНИНГ Амборо деган миллий боғида Гокко деган шохли қуш яшайди. Унинг шохи кўкимтир тусли бўлиб, шу билан у ўзига оро беради. Гокко ўта сезгир қуш. Унинг бемалол яйраб юришидан боғга қўли эгри бегона одамларнинг келмаганини билса бўлади. Борди-ю қуш кўринмай қолса боғда яширинган овчилар бор эканлигига ишонаверинг. Шохли қуш шу хосияти билан боғ хизматчиларининг дўстига айланиб қолган.

Қидирбой ТЎЛАБОЕВ.

** Шундай одамлар бор бўлсин*

ҲАЛОЛЛИГИНГИЗ УЧУН РАҲМАТ!

УМР йўлдошим билан Бишкек шаҳридаги яқин танишимникига бориб келмоқчи бўлдик. Тошкент темирйўл вокзалида чипта олиш учун «14» рақами ёзилган дарчага навбатга турдим. Йўловчилар тирбанд эди. Навбатим келганда ҳамёнимдан пулни олиб санадимда хушрўйгина, малла сочли чипта сотувчига узатдим. У бир зумда қўлимга иккита чипта тутқазди. Шу пайт мендан кейин турган йўловчилардан бири кузатиб турган экан шекилли, «Амаки, сиз керагидан ортиқча пул бериб юбордингиз», деди. Шунда чўнтагимдаги қолган пулни санаб кўрсам минг сўм кам чиқди.

Чипта сотувчига ишдан чарчаб келаётганим, шу туфайли пулни хато санаб, кўп бериб юборганимни тушунтирдим. Шунда у ҳам бугун иш жуда тиғиз бўлгани туфайли кўп асаб сарфлашга тўғри келганини айтиб кечирим сўради. Тезкорлик билан сотилган чипталарни кассадаги маблағга солиштириб кўриб, қўлимга минг сўм пулни қайтариб берди. Мен ҳозирги иқтисодий қийинчиликлар даврида мана шундай олижанобликдан очиғи, қойил қолдим.

Аёлга миннатдорчилик билдириб, исмини сўрасам камтарлик қилиб айтмади. Дарчанинг тепасидаги ёзувдан унинг фамилияси Ниёзова эканлигини билиб олдим. 24 апрель куни соат 17 лар атрофида рўй берган бу воқеани Бишкекдаги танишимга айтган эдим, у ҳам паттачининг ҳалоллигига тасаннолар айтди.

Орамизда мана шундай дили пок, виждонли одамлар ҳамиша бор бўлсин!

Рўзимат ҚИЛИЧЕВ, шоир.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба 17, V

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Уйғурча альбом». Телефильм.
18.25 «Далаларда акс этар ҳаёт».
18.55 М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваторияси чангчилар ансамблининг концерти.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Шеърият дафтаридан». Мирпўлат Мирзаев.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Мустақиллик ва қонунчиликни ривожлантириш».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Хотира». Ҳайитбой Азимий.
22.35 «Мудҳиш хато». Бадиий фильм.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 Болалар учун. «Совға».
19.00 «Ипак жилоси».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Қурилиш: тажриба ва муаммолар».
20.30 «Лаҳза». Хабарлар.
20.45 Нодира Султонова куйлайди.
21.10 «Ғалати аёл». Бадиий фильм. 1-серия.
22.25 «Лаҳза». Хабарлар.
22.40 «Ғалати аёл». Бадиий фильм. 2-серия.

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!
Профилактика муносабати билан душанба, 17 май куни «Орбита IV» кўрсатувлари соат 14.00 дан бошлаб намойиш этилади.

● «ОРБИТА IV»

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20, 17.20, 20.20— Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 Мультфильм.
15.30 «440 герц».
16.10 «Технодром».
16.20 «Иқболи кулганда».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Таниш нотанишлар» кўрсатувини таништиради.
17.55 «Гол».
18.25 «Ҳафтанинг акс-садоси».
18.55 «Россия музейлари олтин ҳалқаси».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал премьераси. 15-серия.
20.55 «Спорт уик-энди».
«Янги студия» таништиради:
21.10 «Бомонд».
21.40 «Джем-сейшн».
22.40 «Таржимаи ҳол».
22.50 «Монтаж».
23.50 «Мегамикс».
Танаффусда пайтида (23.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Тонгги концерт.
8.10 «Усталар дастхати». Михаил Рошчин.
9.05 XX аср кадрда ва кадр ортида.
9.50 «Бола тилидан...».
10.20 «Рек-тайм».
10.50 Ишдан бўш пайтингизда.
11.05 Хонаки экран. «Алиса Мўъжизалар мамлакатида». Бадиий фильм (Англия).
12.40 «Деҳқонларга таалуқли масала».
13.05 Кундузги сеанс. «Саҳрода йўқолганлар». Бадиий фильм.
14.15 «Бутунроссия манфаати учун». Халқаро музейлар кунига.
14.30 «Американинг ёввойи табиати». Кўп серияли телефильм премьераси (АҚШ).
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Забт этиш».
15.45 Трансросэфир.
16.30 «Услуб».
*
17.00—19.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.05 Душанба куни детектив «Лаки страйк» таништиради. «Торелло судланмоқда». «Криминал ҳодисалар» туркумидан (АҚШ).
20.00 «Ҳақиқат онлари».
*
21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
*
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 Спорт кўрсатуви.
21.35 «Элчи буйруғи».
22.10 «Каунтдаун». Оммавий мусиқа янгиликлари.

Сешанба 18, V

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Асрлар оҳанги», «Халқ куйлари». Телефильмлар.
8.20 «36—38-квадратдаги ҳодиса». Бадиий фильм.
9.30 «Қаҳрамон Дадаев». Фильм-концерт.
10.00 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика. ЭҲМлар ва улардан фойдаланиш.
11.00 «Ҳамид Сулаймон». Телефильм.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Математика. Такрорлаш машқлари.
12.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтой» студияси. «Доно бобо даврасида».
18.50 Халқаро Музейлар куни. «Санъат олами».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Мутахассис маслаҳати.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Ватан фидойилари».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мактуб — кўнгил ойнаси».
22.10 Маъмуржон Тўхтасинов куйлайди. Халқлар Дўстлиги саройидан ёзиб олинган.
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Фарғонанинг мовий ҳалқаси». Телефильм.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Мусиқали меҳмонхона».
20.25 «Алоқалар ва шартномалар».
21.25 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси (Мексика).
9.05 «440 герц».
9.45 «Кунлардан бир куни Кусковода». Фильм-балет.
10.20 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал. 15-серия.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Авария». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
12.30 «Раневскаяни эслаб». Телефильм. 1-фильм.
13.25 Мультфильмлар.
•
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Ишбилармон кишилар хабарномаси».
14.40 «Банкларнинг бугуни ва эртаси».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 Мультфильм.
15.35 К. Дебюсси. «Денгиз». Уч симфоник эскиз.
16.00 «Стартинэйджер».
16.45 «Қандай қилиб муваффақиятга эришиш мумкин!».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Яхши давр» кўрсатувини таништиради.
17.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.35 Кинофестиваль арафасида.
18.55 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Мосфильм» киностудиясининг 70 йиллигига. «Пешвоз». Бадиий фильм
22.15 «Матбуот-экспресс».
22.30 «Останкино» хит-паради. Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.
24.00 «Охирги император».
00.55 «Авария». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Мульти-пульти.
8.05 «Камтарин қулингиз». Р. Карцев.
9.15 «Ҳақиқат онлари».
10.10 Параллеллар.
10.25 «Услуб».
10.55 Биз севган комедиялар. «Куюнма». Бадиий фильм.
12.25 Мульти-пульти.
12.35 «Деҳқонларга таалуқли масала».
13.00 «Кечки салон» саҳифаларида.
14.30 «Телебиржа».
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Рост» студияси. «Бефойда сабоқлар».
15.45 Трансросэфир. «Аҳвол қалай, Уфа?».
16.30 «Дипломатик қабулда самимий суҳбат».
*
17.00—19.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.15 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 168-серия.
20.05 Ватандошлар. «Тақдирнинг икки томони».
*
21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
*
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 Спорт кўрсатуви.
21.35 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
21.50 «Менинг Ватаним».
22.50 Джаз мусиқа концерти.

Чоршанба 19, V

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Насиба». Фильм-концерт.
8.10 «Қайнона». Бадиий фильм.
9.25 Турк тили.
9.55 «Болалар меҳмонхонаси».
10.40 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
10.55 «Мактаб ва ҳаёт».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Фарғона илҳомлари».
19.10 «Олам кўрки сиз билан».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Осойишталик посбонлари».
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Тадқиқот ва ҳамкорлик».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 Санъат усталарининг концерти.
22.55 Республика газеталарининг шарҳи.
23.05 «Ҳамшаҳарлар».
00.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 Болалар учун фильмлар: «Болалар боғчаси бизни кутмоқда», «Оқ автомобиль».
19.05 «Спринт».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Иқтисодчилар мактаби».
20.50 Ретро услубида концерт.
21.45 «Тушларимда ғамгин йиғлайман». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Домисолька».
8.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.25 «Савдо кўприги».
9.55 Мультфильм.
10.10 «Рок-сабоқ».
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Авария». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
12.35 «Раневскаяни эслаб». Телефильм. 2-фильм.
13.35 Мультфильм.
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 Мультфильмлар.
15.45 «Адабий даҳа». Илмий-оммабоп фильм премьераси
16.20 «700-клуби».
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Йўл қаерга олиб боради!» кўрсатувини таништиради.
17.45 «Мулкдор алифбоси».
18.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Миниатюра».
19.00 «Икки тахмин».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 Патрисия Каас. «Шарқни хотирлаб».
21.10 В. Молчановнинг муаллифлик кўрсатуви. «Мен, сен, улар».
21.50 «Матбуот-экспресс».
22.00 «Эстрада-юлдузлари». Концерт.
23.00 Янгиликлар.
23.35 «L—клуб».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Тонгги концерт.
8.10 «Менинг Ватаним».
9.05 «Айвазовский». Ҳужжатли фильм.
9.35 «Кузирхоним».
10.05 Санкт-Петербург балети. Д. Павлов. «Дўндиқча».
11.05 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 168-серия.
11.55 Инна Гофф ҳақида хотиралар.
12.40 «Деҳқонларга таалуқли масала».
13.05 «Агар сиз...».
13.35 Драматик актёрлар куйлайди. А. Миронов номидаги қўшиқлар танлови.
14.35 «Бизнес: янги номлар».
14.50 Янгиликлар.
15.05 «Рост» студияси. «Ўн беш ёшли капитан».
15.40 «Бизнес ва сиёсат».
16.35 «Ютқазишсиз ўйин».
*
17.00—18.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.50 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 169-серия.
19.40 «Сиз яратган боғ».
20.10 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
20.25 Россия Федерацияси Олий суди залидан.
20.40 Спорт кўрсатуви.
20.45 Криминал хабарлар экрани.
*
21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
*
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 «Осойишталик № 9».
22.30 Баскетбол шарҳи.

Пайшанба 20, V

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Нарзанлар водийси», «Қимиз». Телефильмлар.
8.10 «Зулматни тарк этиб». Бадиий фильм.
9.35 Араб тили.
10.05 «Кўҳитонг», «Гиламлар тавсифи». Телефильмлар.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбекистон халқлари тарихи.
11.00 «Санъат ғунчалари».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Табиатшунослик. Ўлкамиз табиати ва уни муҳофаза қилиш.
12.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Болалар».
18.40 «Қалдирғоч элчилар». Ёш дипломатлар мулоқоти.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мусиқий дақиқалар».
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Деҳқончилик ислоҳоти амалда».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Бир шингил кулги...», Дам олиш мусиқий кўрсатуви.
22.50 Футбол. «Пахтакор» — «Нефтчи». Жиззах шаҳридан ёзиб олинган.
00.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Соғлом авлод учун». Республика Болалар ортопедия маркази ҳақида.
19.00 Болалар учун. «Табассум».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Маҳмуд Эсамбоев». Телефильм.
20.30 «Пульс». Хабарлар.
20.45 «Бу оқшомда».
21.55 Республика газеталарининг шарҳи.
22.05 «Пульс». Хабарлар.
22.20 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 8.20, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.25 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.10 «Садовое кольцодаги саройда».
9.40 «Джем».
10.10 «..16 ёшгача ва ундан катталар».
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Катта ўғил». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
13.30 «Объективда — жониворлар».
13.50 Мультфильм.
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 Мультфильм.
15.50 «Джем».
16.20 «Сиз бунга қодирсиз».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.10 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.55 «Рус олами».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Кунлардан бир куни Кусковода». Фильм-балет.
21.00 «Матбуот-экспресс».
«Сайланмалар». Бадиий-маърифий кўрсатув.
21.10 «Ватан ёзишмалари». Қадимий журналнинг тикланиши.
21.45 «Из». Сергей Капица «Мўъжизасиз мўъжизалар»-да ва уларсиз».
22.00 «Хиргойи». Висоцкийдан Висоцкийгача.
22.30 «Сергей Параджановнинг бизга номаълум киноси».
*
23.00 Янгиликлар.
23.35 «Май кунларининг бирида...». Телерадио жамғарма хазиналаридан.
24.00 «Бедорлик». Мусиқа, шеърият, рангтасвирда авангард.
*
00.45 «100 С». Журналистик тафтиш.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Мульти-пульти.
8.10 «Бизнес ва сиёсат».
9.05 Параллеллар. «Россия герби».
9.20 «Сиз яратган боғ».
9.50 «Осойишталик № 9».
10.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
11.05 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 169-серия.
11.55 «Очиқ дунё».
12.40 «Деҳқонларга таалуқли масала».
13.05 Драматик актёрлар куйлайди. Халқаро фестиваль.
14.40 «Терминал».
15.10 Янгиликлар.
15.25 «Тиллар, маърифат, маданият —93». Халқаро фестиваль.
15.55 Трансросэфир.
16.45 «М-трест».
•
17.00—18.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.50 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 170-серия.
19.40 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
20.10 «Янги дивертисмент».
20.40 Россия Федерацияси Олий суди залидан.
20.50 Спорт кўрсатуви.
*
21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
*
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 «Мусиқий имтиҳон».
22.30 Криминал хабарлар экрани.
23.00 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.

Жума 21, V

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Асов отлар», «Сибирь нефти». Телефильмлар.
8.10 «Ўз тақдирини излаган одам». Бадиий фильм.
9.25 «Шуҳрат Йўлдошев ижро этади». Фильм-концерт.
10.00 «Истеъдодларни излаймиз».
10.40 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кекса санъаткорлар». Ака-ука Шариповлар.
18.45 «Тежамкорлик— мустақиллик калити».
19.15 «Она-ер жилолари». Манзарали фильм.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Шоликорларнинг долзарб вазифалари».
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 Театр учрашувлари. Қашқадарё вилоят театрининг «Амир Темур» спектакли ҳақида.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.40 «Сурнай навоси». Аҳмаджон Ҳожибоев.
22.10 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ
18.30 Хабарлар (рус тилида).
18.40 «Кол онорчулук».
19.00 «Ҳаётимизда дининг ўрни». Кўрсатувда отахон Владимир ва Кимсанбой Хожи иштирок этадилар.
19.30 «Келенгер». Қирғизистон Республикаси халқ шоираси Нинакам Жундубоеванинг ижодий кечаси.
20.30 Хабарлар (қирғиз ва рус тилларида).
20.50 «Назар» (билдирувлар, эълонлар).
20.55 «Характерлари тўғри келмади». Бадиий фильм (рус тилида).

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Сариқ чемоданчанинг саргузаштлари». Бадиий фильм.
9.50 «Олтой. Йил фасллари», Телефильм.
10.00 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
Театр шинавандалари, Сизлар учун!
11.20 В. Набоков. «Вальснинг кашф этилиши». Латвия Давлат Ёшлар театрининг фильм-спектакли.
13.50 Мультфильм.
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Бриджи».
14.50 «Бизнес-класс».
15.05 «Ён дафтар».
15.10 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Сариқ чемоданчанинг саргузаштлари». Бадиий фильм.
16.40 «Янги номлар». Концерт.
16.50 «Иш».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Дунёнинг тўрт томони» кўрсатувини таништиради.
17.45 «Инсон ва қонун».
18.15 «03 вагони».
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
20.40 «КТВ-1» ва «Франс интернасиональ» канали таништиради. «Мерос қолган ажиналар». Икки серияли детектив бадиий фильм. 1-серия (Франция, Испания).
22.15 «Матбуот-экспресс».
«ВИД» таништиради:
22.30 «Сиёсий бюро».
23.35 «Музобоз».
00.15 «Авто-шоу».
00.30 «Обоз» майдончаси».
Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Осиё овози-93».
8.20 «Пилигрим».
9.05 «Ҳали англанмаган коинот».
9.35 Мусиқий имтиҳон. Ёш эстрада артистларининг телетомошалари.
10.35 Ишдан бўш пайтингизда.
10.50 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 170-серия.
11.40 «Ҳайвонот оламида».
12.40 «Деҳқонларга таалуқли масала».
13.05 «Ижица».
13.35 «Омад кулиб боққанда».
14.35 «Телебиржа».
15.05 Янгиликлар.
15.20 «Рост» студияси. «Эски тегирмон».
15.50 Спорт кўрсатуви.
16.00 Парламент соати.
*
17.00—18.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.20 Жума кунлари Дисней. «Ер сайёрасига юборилган». Бадиий фильм. 11-серия.
19.10 Телеэкранда премьера. «Келиннинг баҳоси». Бадиий фильм. «Фредерик Форсайт» телесериали таништиради (Овросиё-ТВ).
*
21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
*
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Александр Дольский куйлайди.
21.50 Россия Федерацияси Олий суди залидан.
22.00 Стас Намин (Эс-Эн-Си) маркази таништиради: «Сариқ сувости кемаси» клуби».

Шанба 22, V

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».
*
8.00 «Белгиланган курсдан бораяпман». Бадиий фильм.
9.25 «Алифбо сабоқлари».
9.55 «Қувноқ шаҳарча». Дам олиш кўрсатуви.
10.30 «Оламни асранг».
11.10 «Мерос». Юсупали Мусаев.
11.40 «Бола дунёни тебратар».
12.20 «Машинасозлик истиқболлари».
12.40 «Цирк. Цирк. Цирк».
13.40 Ёш созандалар концерти.
14.10 «Бунёдкор».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Сўнгги қўнғироқ».
18.30 «Адолат Акбарова рақсга тушади». Фильм-концерт.
18.50 «Ғазалхон ёшлигим».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Республика газеталарининг шарҳи.
20.00 «Хуш келибсиз!». Манзарали фильм.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Севги васфи». Лирик концерт.
21.00 «Туркистон» ахбороти.
21.30 «Дўстлик — сарҳад билмайди». Ўзбек ва ҳинд халқларининг дўстлигига бағишланган видеофильм.
22.05 Ҳинд бадиий фильми.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

5.45, 7.30, 14.20, 20.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
5.50 Эрталабки гимнастика.
6.00 «Матбуот-экспресс».
6.10 «Ишбилармон кишининг шанба тонги».
6.55 Янгиликлар.
7.35 «Спорт-имконият».
8.00 «Марафон-15» — кичкинтойларга.
8.25 «Чашмалар».
8.50 «Бумеранг».
9.20 Экологик хроника.
9.35 «Шанба куни дастхати».
10.05 «Тиббиёт ҳамма учун».
10.45 «Эпкин ёзувлар ёки Соня билан Американи излаб». 4-кўрсатув.
11.10 «Китобхона».
11.50 «Бой берилган армия». Хроникал-ҳужжатли фильм премьераси.
12.15 «Ўтмиш». «Мен — «Қорадентизчиман». Бадиий фильм (Тошкент ва Тбилиси киностудиялари, 1944 йил).
13.45 Мультфильм.
14.00 Янгиликлар.
14.25 «Шаҳзода ва Сув париси». Кўп серияли мультфильм премьераси (Франция).
14.50 «Марказий экспресс». Европа телевизион журнали.
15.20 «Ультра-си» спорт кўрсатуви. Бокс. Жаҳон чемпионати.
16.15 «Қорқиз ва етти гном». Э. Рязанов К. Прошутинская билан суҳбатлашади.
16.55 «Қизил квадрат».
17.35 «Ҳайвонот оламида».
18.15 «Оба-на-Угол-шоу».
18.45 «Коламбия пикчерс». «Шайтон, цианид ва қотиллик» телевизион бадиий фильми премьерасини таништиради. «Майк Хаммер» телесериалидан. 10-фильм.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Помпейнинг сўнгги кунлари». Етти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
21.05 «Резонанс» студияси таништиради.
21.25 «Бир боқишда муҳаббат».
22.05 «Матбуот-экспресс».
22.20 «50х50» телешоуси.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «50х50» телешоусининг давоми.
00.15 «Видеодром».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.20 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
7.45 Мульти-пульти.
7.55 «Формула 730».
8.25 «Рост» студияси. «Бизнинг «Аралаш-қуралаш»
8.55 «Бола тилидан».
9.25 «Бурда моден» тавсия этади...
9.55 Мульти-пульти.
10.05 Кинокўзгу.
11.45 «Деҳқонларга таалуқли масала».
*
12.05—14.15
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ
1. «Экосан». Экология ва саломатлик жамғармаси хабарномаси.
2. «Тил ва жаҳон». Талабалар томонидан тилларни ўрганишнинг долзарб масалаларига бағишланган халқаро конференция.
3. «Истеъдод».
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
14.15 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
15.00 «К-2» таништиради. «Америка юлдузлари».
15.30 «Тилла шпора».
16.00 Парламент соати.
17.00 Телефильм.
17.25 «Чегарасиз футбол».
18.20 «Ҳар бир кун байрам».
18.30 Усталар. «Уни ҳамма яхши кўрарди». Евгений Евстигнеев.
*
19.30—21.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.30 Спорт кўрсатуви.
21.35 Телеэкранда премьера. «Фуфель». Бадиий фильм.
23.15 Волейбол. Жаҳон лигаси биринчилиги. Россия —АҚШ.

Якшанба 23, V

● ЎзТВ I

7.00 «Ер ва диёр тароналари».
7.25 «Нодир хазина» туркумидан телефильмлар.
*
8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 16—17-сериялар.
10.00 Болалар учун. «Муниса рақслари».
10.30 Ўқитувчи билан учрашув. «Ўқитувчи-92» кўрик-танловининг ғолиби Мукамбар Эргашева.
11.40 Ёш ижрочилар концерти.
12.15 «Қирқ ҳунар ҳам оз».
12.45 «Кичкинтой» студияси. «Қўнғироқча».
13.45 Инглиз тили.
14.15 «Инсон ва замин».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Ҳақгўй атиргул», «Қисқичбақа ва атиргул». Мультфильмлар.
18.20 Болалар учун. «Ором» чечаклари».
19.00 «Бу турфа олам».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.55 «Кулолчи». Телефильм.
20.05 «Ойнаи жаҳонда».
20.20 «Актёрлар ва роллар». Аброр Ҳидоятов номидаги Ўзбек драма театрининг актёри Хошим Арслонов.
21.00 «Ҳафтанома».
21.40 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Муножот Йўлчиева куйлайди.
22.35 «Иван Васильевич касбини ўзгартиради». Бадиий фильм.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ
8.05 —11.05 «Баластан» студияси кўрсатади: «Хуш кабарлар»; «Жылдыздуу бала»; «Бобок, сенинг жомогун»; «Баластан студиясининг меймонканасында»; «Бабалардан калган соз»; «Жалан кыздар жана мен»; телевикторина; мультфильм.
* * *
19.00 «Спорт мозаикаси» (рус тилида).
19.30 «Қирғизтелефильм» — 25 ёшда. «Алиман Жонгорозова». Ҳужжатли телефильм.
19.40 «Манбаларга қайтиб». Дунган тилида кўрсатув.
20.10 «Ирмди сага арнаймин». Концерт.
20.30 Хабарлар (қирғиз ва рус тилларида).
20.50 «Қирғиз онор адамлари». Қирғизистон Республикаси халқ артисти Д. Бойтоботов.

● «ОРБИТА IV»

5.50, 7.30, 14.15, 18.00, 21.45— Кўрсатувлар тартиби.
5.55 «Руҳни чиниқтириш».
6.55 Янгиликлар.
7.35 Эрталабки гимнастика.
7.45 «Марказ».
8.15 «Спортлото» тиражи.
8.30 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг сўнггиси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
9.00 «Ҳамма уйдалигида».
9.30 «Ақлли қизлар ва ақлли болалар».
10.15 «Ҳарбий ревю».
10.45 «Эпкин ёзувлар ёки Соня билан Американи излаб». 5-кўрсатув.
11.10 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
11.35 «Рембрандт Эрмитажда».
12.00 «Мулкдор алифбоси».
12.10 «Янги авлод танлайди».
«КТВ-1» ва «Франс интернасиональ» канали таништиради
13.00 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.10 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.
*
14.00 Янгиликлар.
14.20 Мультфильм.
14.30 «Саёҳатчилар клуби».
15.25 Мультфильмлар премье-
15.20 «Ҳунарли хор бўлмайди».
раси: «Каспер ва унинг дўстлари» (Англия), «Ҳақиқий ажина овловчилар» (АҚШ).
16.20 «Эфирда бевосита мулоқот».
17.05 «Панорама».
17.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.05 «Орзулар вокзали». Ю. Башмет.
19.05 «Ўтган кунлар мусиқаси». Киноконцерт.
19.55 «УЮТ» — универсал ҳажвий театр.
20.55 Эълонлар.
*
21.00 «Якунлар».
21.50 Футбол. Жаҳон чемпионатининг саралаш матчи. Россия—Греция терма командалари. Лужникидан кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — Янгиликлар.
23.45 «Тонг юлдузи» тунги эфирда.
00.25 «Соло».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.20 «Рост» студияси. «Кенгуру».
7.50 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
8.20 Миллий баскетбол уюшмасининг энг яхши ўйинлари.
9.20 «Фольклор».
9.50 «Ати-бати...».
10.20 Кипрас Мажейка. «Кичик Европа»дан репортажлар.
10.50 Биз севган комедиялар. «Москва бўйлаб бораман». Бадиий фильм.
12.05 «03» кўрсатуви.
12.35 «Деҳқонларга таалуқли масала».
12.55 «Кесиб ташламанг...».
*
13.10—15.10
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ
1. «Рангинкамон» (тожик тилида).
2. «Ҳиндистон лавҳалари».
3. «Шарқ дурдоналари». Ҳинд киноактрисаси Хема Малини ҳақида.
4. «Торлар қўшиғи».
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
15.10 Си-Би-Эс кинотеатри. «Хавфли ёлғон». Бадиий фильм (АҚШ).
17.00 Телефильм.
17.20 Диснейнинг сеҳрли олами. «Винни Пухнинг янги саргузаштлари». «Қора плащ».
18.10 «Ҳар бир кун байрам».
18.20 «Формула-1» классида автопойга бўйича жаҳон чемпионати. Монако Гран-приси.
*
18.50—21.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.35 «XX аср кадрда ва кадр ортида».
22.25 «Уларнинг ҳаёли...».
22.50 Катталар учун мультфильм.
23.00 «А» программаси.

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР:
хатлар — 33-29-70;
эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.
Буюртма Г—226. 19919 нусхада босилди, ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, Қоғоз бичими А—2. Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30

■ Босмага берилди 11.30.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6